

EIROPAS KOMISIJA
KLIMATA POLITIKAS ĢENERĀLDIREKTORĀTS
RĪCĪBA KLIMATA POLITIKAS JOMĀ

B direkcija – Eiropas un starptautiskie oglekļa dioksīda emisiju tirgi

Norādījumu dokuments Nr. 1 par saskaņotās bezmaksas kvotu piešķiršanas metodoloģiju
ES ETS pēc 2020. gada

Vispārējās vadlīnijas par kvotu piešķiršanas metodoloģiju
Galīgā versija, kas izdota 2019. gada 31. janvārī

SATURS

1. Ievads.....	3
1.1. Norādījumu dokumentu statuss	3
1.2. <i>FAR</i> norādījumu dokumentu vispārīgs apraksts	3
1.3. Norādījumu dokumentu izmantošana	6
1.4. Papildu norādījumi.....	6
1.5. Šā norādījumu dokumenta darbības joma.....	6
2. Jauni elementi kvotu piešķiršanas metodoloģijā 4. periodam	7
3. Emisijas kvotu piešķiršanas procesa pārskats	9
4. Attiecīgās iekārtas.....	13
4.1. Kurām iekārtām jābūt norādītām <i>NIM</i> sarakstā?	13
4.2. Kas bez maksas saņem emisijas kvotas?	15
5. Kvotu piešķiršanas metodoloģija.....	16
5.1. Pārskats par kvotu piešķiršanas pieejām apakšiekārtām.....	16
5.2. Sašķelšana apakšiekārtās	19
5.3. Korekcijas koeficienti	21
5.3.1. Oglekļa emisiju pārvirzes riska koeficients	22
5.3.2. Starpsektoru korekcijas koeficients	23
5.3.3. Lineārais samazinājuma koeficients	24
A pielikums. Laika grafiks – pārskatītajā ES ETS noteiktie svarīgākie datumi.....	25
B saraksts. Definīciju saraksts	26
C pielikums. Saīsinājumu saraksts	31
D pielikums. Salīdzinājums ar 2011. gada Norādījumu dokumentu Nr. 1.....	32

1. Ievads

1.1. Norādījumu dokumentu statuss

Šis norādījumu dokuments ir daļa no to dokumentu grupas, kas paredzēti, lai sniegtu atbalstu dalībvalstīm un to kompetentajām iestādēm, lai visā Savienībā varētu saskaņoti ieviest kvotu piešķiršanas metodoloģiju ES ETS ceturtajam tirdzniecības periodam (pēc 2020. gada), kas noteikta Komisijas Deleģētajā regulā 2019/331 par “Savienības mēroga pārejas noteikumiem saskaņotai bezmaksas emisijas kvotu iedalei saskaņā ar ES ETS direktīvas 10.a pantu” (*FAR*).

Šie norādījumi neatspoguļo Komisijas oficiālo nostāju un nav juridiski saistoši. Taču šo norādījumu mērķis ir izskaidrot ES ETS direktīvā un *FAR* noteiktās prasības, un tie ir nepieciešami, lai varētu izprast šos juridiski saistošos noteikumus.

Šis norādījumu dokumenta projekts balstās uz dokumenta projektu, ko iesniedzis konsultantu konsorcijs (*SQ Consult, Umweltbundesamt*), un tā pamatā ir norādījumu dokumenti, kas izstrādāti 3. periodam¹. Tajā ņemtas vērā diskusijas, kas notikušas vairākās Ekspertu grupas klimata pārmaiņu politikas jautājumos sanāksmēs, un rakstveida komentārus, kas saņemti no ierīstajām personām un ekspertiem dalībvalstīs.

Šajās vadlīnijās *netiek* sīki aplūkotas procedūras, ko dalībvalstis piemēro, izsniedzot siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas. Tiek atzīts, ka siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas atļaujas noteiktā pieeja attiecībā uz iekārtu robežu noteikšanu dažādās dalībvalstīs ir atšķirīga.

1.2. *FAR* norādījumu dokumentu vispārīgs apraksts

FAR kontekstā identificēti konkrēti jautājumi, kas būtu sīkāk jāizskaidro vai attiecībā uz kuriem būtu nepieciešami papildu norādījumi. *FAR* norādījumu dokumentu mērķis ir šos jautājumus risināt tik konkrēti un uzskatāmi, cik vien tas iespējams. Komisija uzskata, ka, piemērojot kvotu piešķiršanas metodoloģiju 4. periodam, ir jāsasniedz maksimālais saskaņotības līmenis.

FAR norādījumu dokumentu mērķis ir panākt *FAR* konsekventu interpretāciju, lai sekmētu saskaņotību un novērstu konkurences ļaunprātīgu izmantošanu vai tās izkropļojumus kopienā. Turpmāk sniegts pilns šo dokumentu saraksts.

- Norādījumu dokuments Nr. 1 – vispārējās vadlīnijas
Šajā dokumentā sniegts kvotu piešķiršanas procesa vispārīgs pārskats un izskaidroti kvotu piešķiršanas metodoloģijas pamatprincipi. Tajā izskaidrota arī dažādo norādījumu dokumentu savstarpējā saistība.
- Norādījumu dokuments Nr. 2 – norādījumi par pieejām attiecībā uz kvotu piešķiršanu iekārtas līmenī
Šajā dokumentā izskaidrots tas, kā kvotu piešķiršanas metodoloģija tiek izmantota iekārtas līmenī, kā arī tas, kā oglekļa emisiju pārvirzes risks, kam pakļauta nozare, ietekmē bez maksas piešķiramo emisijas kvotu noteikšanu iekārtai.
- Norādījumu dokuments Nr. 3 – datu vākšanas norādījumi
Šajā dokumentā izskaidrots tas, kuri dati operatoriem ir jāiesniedz kompetentajām iestādēm, un tas, kā šādus datus vākt, aptverot gan tos datus, kas nepieciešami, lai

¹ Iesniedzis konsultantu konsorcijs (*Ecofys NL, Fraunhofer ISI, Entec*).

noteiktu provizorisko bez maksas piešķiramo emisijas kvotu apjomu, gan datus līmeņatzīmju vērtību atjaunināšanai. Tas atbilst Eiropas Komisijas nodrošinātās datu vākšanas veidnes struktūrai.

- Norādījumu dokuments Nr. 4 – norādījumi par *NIM* datu verifikāciju
Šis dokuments ir paredzēts ES ETS verificētājiem un akreditācijas struktūrām. Tajā izskaidrots verifikācijas process, kas attiecas uz datu vākšanu valsts īstenošanas pasākumiem², datu iesniegšanu, ko veic jaunu iekārtu operatori.
- Norādījumu dokuments Nr. 5 – norādījumi par monitoringu un ziņošanu (*M&R*), kas attiecas uz *FAR* Šim dokumentam ir trīs mērķi:
 - a) sniegt “īsus norādījumus” lasītājiem, kas pirmoreiz iepazīstas ar jautājumu par bezmaksas kvotu piešķiršanu ES ETS;
 - b) sniegt pārskatu par *M&R* prasībām, kas ieviestas ar *FAR*, papildinot esošo ikgadējo atbilstības ciklu, kas ir jau noteikts saskaņā ar Monitoringa un ziņošanas regulu (MSZ) un Akreditācijas un verifikācijas regulu (AVR);
 - c) sniegt norādījumus par monitoringa metodoloģijas plāna prasībām un citiem jauniem *FAR* elementiem, kas nav aplūkoti citos šīs sērijas norādījumu dokumentos.
- Norādījumu dokuments Nr. 6 – norādījumi par siltuma plūsmām pāri iekārtu robežām
Šajā dokumentā izskaidrots tas, kā kvotu piešķiršanas metodoloģijas tiek izmantotas gadījumā, kad notiek siltumpārnese pāri iekārtu robežām.
- Norādījumu dokuments Nr. 7 – norādījumi par jaunām iekārtām un slēgtām iekārtām
Šī dokumenta uzdevums ir izskaidrot kvotu piešķiršanas noteikumus attiecībā uz jaunām iekārtām, slēgtām iekārtām un darbības līmeņa izmaiņām.
- Norādījumu dokuments Nr. 8 – norādījumi par atlikumgāzēm un procesa emisiju apakšiekārtām
Šajā dokumentā sniegts paskaidrojums par kvotu piešķiršanas metodoloģiju attiecībā uz procesa emisiju apakšiekārtām, jo īpaši – attiecībā uz atlikumgāzu attīrīšanu.
- Norādījumu dokuments Nr. 9 – specifiskie norādījumi nozarei
Šajā dokumentā sniegts sīks apraksts par produktu līmeņatzīmēm, kā arī katras *FAR* uzskaitītās produkta līmeņatzīmes sistēmas robežām. Turklāt attiecīgos gadījumos aprakstītas īpašas metodes darbības līmeņu aprēķināšanai vai piešķiramo kvotu apjoma koriģēšanai.
- Norādījumu dokuments Nr. 10 – iekārtu apvienošana un sašķelšana
Šajā dokumentā izskaidrots tas, kā kvotu piešķiršanu var ietekmēt iekārtu apvienošana un/vai sašķelšana.

Šis dokumentu saraksts ir paredzēts kā citu Eiropas Komisijas izdoto norādījumu dokumentu papildinājums; tie attiecas uz ES ETS 3. periodu un – kad nepieciešams – ir atjaunināti 4. periodam; proti, tie ir šādi:

- Norādījumi ES ETS direktīvas I pielikuma interpretēšanai³ (izņemot aviācijas darbības); šajā dokumentā sniegti norādījumi par to, kā interpretējams šīs direktīvas I pielikums, kas, sākot ar 2013. gadu, attiecas uz ES ETS darbības jomu;
- Vadlīnijas elektroenerģijas ražošanas iekārtu identificēšanai⁴.

Turklāt Komisija ir nodrošinājusi plašu vadlīniju materiālu paketi saistībā ar monitoringu, ziņošanu, verifikāciju un akreditāciju (*MRVA*) ES ETS ietvaros⁵. Tiek pieņemts, ka šā

² Direktīvas 2003/87/EK 11. pants

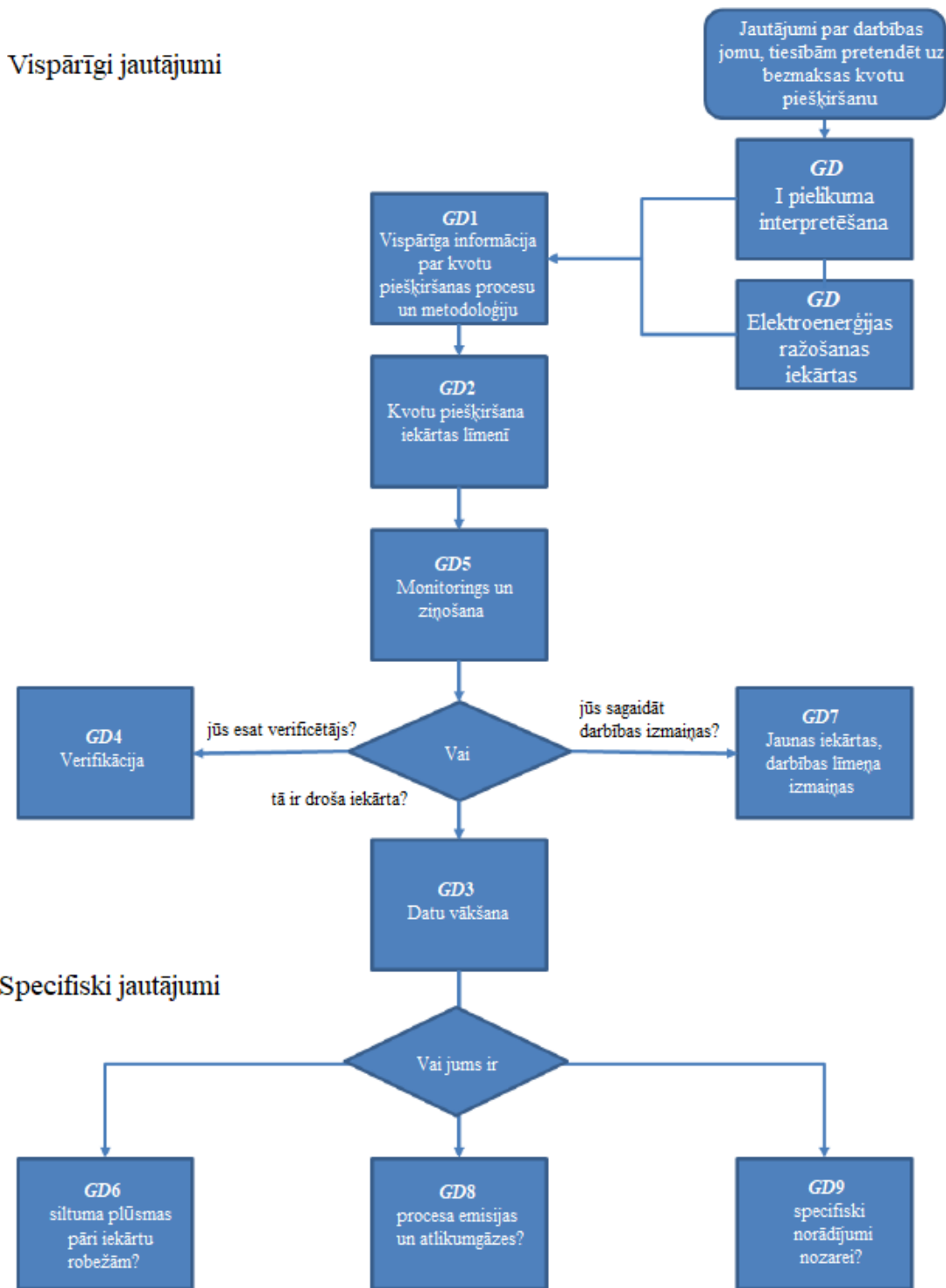
³ https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/docs/guidance_interpretation_en.pdf

⁴ https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/docs/guidance_electricity_generators_en.pdf

⁵ https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/monitoring_en#tab-0-1 – jo īpaši sk. iedaļu *Quick guides*.

dokumenta lietotājs pārzina vismaz *MRVA* pamatprincipus.

Turpmākajā attēlā parādīta saistība starp dažādajiem norādījumu dokumentiem un norādīts tas, kur var atrast konkrēto informāciju. Visu norādījumu dokumentu kopumu var atrast Komisijas tīmekļa vietnē⁶.

1. attēls. Norādījumu dokumentu pakete: informācija par saistību starp atsevišķiem

⁶ https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/allowances_en#tab-0-1

norādījumu dokumentiem un par to, kur atrodama konkrētā informācija. Jāatzīmē, ka iepriekš ievietotajā attēlā nav norādīts laika grafiks, bet gan tas, vai *GD* tēma ir vispārēja (attiecas uz visiem lasītājiem) vai paredzēta specifiskām auditorijām (kas veic konkrētus uzdevumus, atrodas noteiktās situācijās vai risina specifiskus jautājumus).

1.3. Norādījumu dokumentu izmantošana

Šajos norādījumu dokumentos sniegti norādījumi par jaunās kvotu piešķiršanas metodoloģijas ieviešanu ES ETS 4. periodam, sākot no 2021. gada; dalībvalstis var izmantot šos norādījumus, veicot datu vākšanu saskaņā ar *FAR* 14. pantu, lai izveidotu pilnīgu iekārtu sarakstu, kā arī aprēķinātu bez maksas piešķiramo kvotu apjomu, kas jānosaka, lai saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. panta 1. punktu varētu veikt valsts īstenošanas pasākumus (*NIM*).

Jāatzīmē, ka šis dokuments attiecas tikai uz pagaidu saskaņoto bezmaksas kvotu piešķiršanu nozarei saskaņā ar ES ETS direktīvas 10.a pantu. Jebkāda kvotu piešķiršana saskaņā ar 10.c pantu ("Iespēja piešķirt pagaidu bezmaksas kvotas enerģētikas nozares modernizācijai") neattiecas uz šā dokumenta darbības jomu.

Šajā dokumentā atsauces uz pantiem galvenokārt attiecas uz pārskatīto ES ETS direktīvu un *FAR*.

Šā norādījumu dokumenta pašreizējās versijas un tā 2011. gada versijas satura salīdzinājums ir ietverts D pielikumā.

Piezīme par neatrisinātiem jautājumiem šajā norādījumu dokumenta versijā

Tā kā lēmumu pieņemšanas par kvotu piešķiršanas metodoloģiju process vēl nav pabeigts, daži šā norādījumu dokumenta elementi līdz šim nav definēti. Tie galvenokārt ir jautājumi, kuri saistīti ar īstenošanas aktu, kas vēl ir jāpieņem, attiecībā uz detalizētiem noteikumiem par piešķiramo bezmaksas kvotu apjomu izmaiņām, līmeņatzīmju vērtību atjaunināšanu un jauno oglekļa emisiju pārvirzes sarakstu. Turklāt tas arī var attiekties uz atsaucēm uz vēl neieviestajiem tiesību aktiem vai pievienotajiem norādījumu dokumentiem, kas vēl ir jāsapatavo vai jāpabeidz izstrādāt.

1.4. Papildu norādījumi

Līdztekus norādījumu dokumentiem dalībvalstu iestādēm Komisijas tīmekļa vietnē tiek nodrošināts arī papildu atbalsts, ietverot norādījumu dokumentu sarakstu, bieži uzdotos jautājumus (*FAQ*) un noderīgas atsauces: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/allowances_en#tab-0-0.

1.5. Šā norādījumu dokumenta darbības joma

Šajā norādījumu dokumentā izskaidroti 4. periodam paredzētās emisijas kvotu piešķiršanas metodoloģijas galvenie principi un procesi, nepievēršoties konkrētiem kvotu piešķiršanas jautājumiem. Tajā sniegts īss *NIM* izstrādes procesa pārskats un aprakstītas kvotu piešķiršanas metodoloģijas galvenās iezīmes.

2. Jauni elementi kvotu piešķiršanas metodoloģijā 4. periodam

Pirms tiek sīki aplūkota jaunā kvotu piešķiršanas metodoloģija, tiek sniegta vispārēja informācija, lai varētu izprast, kā jaunā kvotu piešķiršanas metodoloģija 4. periodā atšķiras no kvotu piešķiršanas metodoloģijas, kas izmantota iepriekšējā periodā.

Pēdējie ES ETS direktīvas grozījumi tika publicēti 2018. gada 19. martā⁷. Kopš 3. perioda ES ETS balstās uz Savienības mēroga saskaņotās emisijas kvotu piešķiršanas metodi, kurā “izsolei ir jābūt kvotu piešķiršanas pamatprincipam, jo tā ir visvienkāršākā sistēma un parasti tiek uzskatīta par ekonomiski visefektīvāko sistēmu”⁸. 2018. gada pārskatītajā redakcijā ir atkārtoti uzsvērts, ka “kvotu izolēšana vēl aizvien ir virsprincips, bezmaksas kvotu piešķiršana ir tikai izņēmums” (8. apsvērums). Saskaņā ar pārskatīto direktīvu nekādas kvotas bez maksas nepiešķir attiecībā uz elektroenerģijas ražošanu, izņemot elektroenerģiju, kas tiek ražota no atlikumgāzēm⁹. Tāpat nekādas kvotas bez maksas nepiešķir iekārtām oglekļa dioksīda uztveršanai un cauruļvadiem tā transportēšanai vai oglekļa dioksīda uzglabāšanas vietām.

Attiecībā uz citām emisijām pagaidu bezmaksas kvotu piešķiršana, kas balstās uz Savienības mēroga *ex-ante* līmeņatzīmēm, tiek izmantota un joprojām tiks izmantota 4. periodā. Tas nozīme turpmāk minēto.

- Produktiem ar produkta līmeņatzīmēm bez maksas piešķiramo kvotu apjoms balstās uz īpatnējo emisiju *produkta līmenī*, turpretim darbībām bez produkta līmeņatzīmēm pastāv tā saucamās rezerves pieejas bez maksas piešķiramo kvotu noteikšanai (sīkākus paskaidrojumus sk. 5. iedaļā).
- “Pagaidu piešķiršana” nozīmē to, ka bez maksas piešķiramo kvotu apjoms sākotnēji ir 30 % no daudzuma, kas noteikts, izmantojot Savienības mēroga noteikumus saskaņotai bezmaksas emisijas kvotu piešķiršanai un kas, sākot no 2026. gada, samazinās, līdz sasniedz 0 % (un tādējādi nav bez maksas piešķiramo kvotu)¹⁰.
- Izņēmumi ir noteikti iekārtām nozarēs, kuras tiek uzskatītas par tādām, kas ir pakļautas ievērojamam oglekļa emisiju pārvirzes riskam, t. i., “tas var izraisīt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju pieaugumu trešās valstīs, kur rūpniecībai netiktu piemēroti līdzvērtīgi oglekļa emisiju ierobežojumi”¹¹. Šīs iekārtas saņems bezmaksas kvotas 100 % apmērā no līmeņatzīmju līmeņa.

4. periodā tiek ieviestas vairākas izmaiņas ar mērķi turpināt nostiprināt ES ETS. Tas ietver izmaiņas pieejā attiecībā uz iekārtām, kurām pēc sākotnējās kvotu piešķiršanas ir veiktas nozīmīgas pārmaiņas, no tādas pieejas, kas balstās uz iekārtas jaudas izmaiņām (kas izmantota 3. periodā), uz tādu, kas balstās uz iekārtas darbības līmeņu izmaiņām. Galvenās atšķirības pieejā apkopotas turpmāk sniegtajā tabulā.

Sākot ar 2021. gadu, kopējā emisiju maksimālā robežvērtība emisijas kvotām ik gadu samazināsies par 2,2 %, kas ir lineārais samazinājuma koeficients (LSK). Tā rezultātā 2030. gadā salīdzinājumā ar 2005. gadu emisijas būs samazinājušās par 43 % (sk. pārskatītās

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2003/87/2018-04-08>

⁸ Direktīvas 2009/29/EK 15. apsvērums

⁹ ETS direktīvas 10.a panta 1. punkts

¹⁰ Izņemot centralizētās siltumapgādes apakšiekārtas; sīkākus paskaidrojumus sk. 5. iedaļā

¹¹ Direktīvas 2009/29/EK 24. apsvērums

direktīvas 9. pantu). Pieejamo bezmaksas kvotu būs mazāk nekā 3. periodā, jo ikgadējais samazinājuma koeficients ir augstāks un fiksēta daļa no kopējā kvotu skaita tiks izolīta (57 % no kopskaita). Tas, ka pieejamo bezmaksas kvotu apjoms ir mazāks, tiks izmantots mērķtiecīgākā pieejā, lai izvairītos no oglekļa emisiju pārvirzes, tostarp pakāpeniski izbeidzot bezmaksas kvotu piešķiršanu pēc 2026. gada no 30 % līdz 0 % 4. perioda beigās (2030. gadā) mazāk ietekmētām nozarēm¹². Lai samazinātu risku, ka būs jāpiemēro koeficients, kas noteikts saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 5. punktu (kas 3. periodā tiek saukts par starpsektoru korekcijas koeficientu (SSKK), un tam var saglabāties tas pats nosaukums), ir izveidota bezmaksas piešķiršanas rezerve, un tādējādi līdz 3 % kvotu, ko paredzēts izolēt, tiks izmantoti maksimālā pieejamā apjoma palielināšanai pirms SSKK piemērošanas. Jāatzīmē, ka gadījumos, kad tiek izmantota frāze “piemēro SSKK”, tas nozīmē to, ka SSKK ir mazāks par 1 (vai 100 %).

Kvotu piešķiršana notiks divās kārtās – vienreiz – 2021.–2025. gada periodam – un vēlreiz – 2026.–2030. gada periodam.

1. tabula. Galvenās atšķirības ES ETS 3. periodā un 4. periodā

3. periods	4. periods
8 gadu tirdzniecības periods	10 gadu tirdzniecības periods, kurā ir divi 5 gadu kvotu piešķiršanas periodi
Emisiju maksimālā robežvērtība samazināta par 1,74 % gadā	Emisiju maksimālā robežvērtība samazināta par 2,2 % gadā
Kvotu piešķiršana tirdzniecības perioda sākumā	Kvotu piešķiršana 2 kārtās; katrā no tām ir paredzēta 5 gadu periodam
Pagaidu kārtā bez maksas piešķiramo kvotu apjoms samazinās no 80 % no aprēķinātā piešķiramo kvotu apjoma sākuma gadā līdz 30 % 2020. gadā. ¹³	Pagaidu kārtā bez maksas piešķiramo kvotu apjoms samazinās no 30 % no aprēķinātā piešķiramo kvotu apjoma pēc 2026. gada līdz 0 % 2030. gadā. ^{12,13}
Piešķiramo kvotu apjoma izmaiņas nozīmīgu jaudas izmaiņu rezultātā.	Piešķiramo kvotu apjoma izmaiņas nozīmīgu darbības izmaiņu rezultātā.
Jaunas iekārtas nozīmē arī pilnīgi jaunus uzņēmumus ¹⁴ un būtiskus jaudas palielinājumus.	Jaunās iekārtās ir ietverti tikai jauni uzņēmumi ¹⁴
Izolāmo kvotu apjoms ir atkarīgs no tā, cik daudz kvotu tiek piešķirtas bez maksas un ierobežojumiem, kas tiek noteikti, ņemot vērā nozares daļu emisiju apjomā.	Noteiktais izolāmo kvotu apjoms ir 57 % no kopējā kvotu apjoma, tomēr 3 % kvotu var novirzīt bezmaksas piešķiršanai, lai izvairītos no starpsektoru korekcijas koeficienta piemērošanas.
Oglekļa emisiju pārvirzes statusu nosaka saskaņā ar kritērijiem attiecībā uz oglekļa izmaksām un/vai tirdzniecības intensitāti.	Oglekļa emisiju pārvirzes statusu nosaka, tirdzniecības intensitāti reizinot ar emisiju intensitāti, kas dalīta ar bruto pievienoto vērtību.
Juridiskais pamats	Juridiskais pamats
<ul style="list-style-type: none"> • 2009. gada ETS direktīva • CIM lēmums • NIM saraksts/tabula 	<ul style="list-style-type: none"> • 2018. gada ETS direktīva • FAR regula • Piešķiramo kvotu apjoma izmaiņu īstenošanas akts • Oglekļa emisiju pārvirzes deleģētais akts • Līmeņatzīmju atjaunināšanas īstenošanas akts • NIM saraksts

¹² Izņemot centralizētās siltumapgādes (DH) apakšiekārtas, kas no jauna ieviestas 4. periodā. Šīm apakšiekārtām bez maksas piešķiramo kvotu apjoms būs 30 % arī pēc 2026. gada.

¹³ Nozarēm, kuras netiek uzskatītas par tādām, kas ir pakļautas ievērojamam oglekļa emisiju pārvirzes riskam.

¹⁴ Tās ir noteiktas līdz datumam, kurā saņemta atļauja.

3. Emisijas kvotu piešķiršanas procesa pārskats

Šajā iedaļā aprakstīts bez maksas piešķiramo kvotu apjoma noteikšanas process iekārtām, kuras uz šīm kvotām var pretendēt, un *FAR* noteikumi, kas nosaka šo procesu.

Kvotu piešķiršanas procesa pamatā ir Savienības mēroga pilnīgi saskaņotie noteikumi bezmaksas emisijas kvotu iedalei¹⁵ (*FAR*), Komisijas pieņemtā regula par kvotu piešķiršanas metodoloģiju, kurā noteikti saskaņotas bezmaksas kvotu piešķiršanas metodoloģijas pamatelementi 4. periodā.

FAR reglamentē:

- atbilstības kritērijus, lai varētu pretendēt uz bezmaksas kvotu piešķiršanu;
- apakšiekārtu definīcijas (kurās ir noteikts, kā attiecīgos gadījumos iekārtu sadalīt dažādās apakšiekārtās);
- noteikumus vēsturisko darbības līmeņu noteikšanai katrai apakšiekārtai;
- apakšiekārtas sistēmas robežas (produktu līmeņatzīmēm)¹⁶;
- noteikumus attiecināmo emisiju noteikšanai katrai apakšiekārtai, lai varētu atjaunināt līmeņatzīmju vērtības;
- noteikumus oglekļa emisiju pārvirzes riska koeficienta piemērošanai;
- noteikumus gadījumiem, kad siltuma plūsmas ir pāri iekārtu robežām;
- datu vākšanas, monitoringa un ziņošanas noteikumus.

Vairāki kvotu piešķiršanas metodoloģijas elementi sīkāk izstrādāti šādos aktos:

- atjauninātās līmeņatzīmju vērtības, kas jāizmanto apakšiekārtām piešķiramo kvotu aprēķināšanā, ir norādītas Līmeņatzīmju atjaunināšanas īstenošanas aktā;
- atjauninātajā Oglekļa emisiju pārvirzes sarakstā (*CLL*), kurā norādītas nozares un darbības, kas 4. periodā var pretendēt uz kvotu bezmaksas piešķiršanu 100 % apmērā¹⁷;
- noteikumi, kuros definēts tas, kā (apakš-)iekārtas darbības līmeņu izmaiņas ietekmē tai piešķiramo kvotu apjomu, ir noteikti Darbības līmeņa izmaiņu īstenošanas aktā.

Pamatojoties uz *FAR*, dalībvalstu uzdevums ir aprēķināt provizorisko ikgadējo piešķiramo emisijas kvotu apjomu apakšiekārtas līmenī. Komisija nodrošina elektronisku veidni, lai atvieglotu datu vākšanu, īstenojot saskaņotu pieeju. Pamatojoties uz savāktajiem datiem, katra dalībvalsts iesniedz Komisijai visu to savā teritorijā esošo iekārtu sarakstu, uz kurām attiecas ES ETS direktīva, līdz 2019. gada 30. septembrim par 2021.–2025. gada periodu un līdz 2024. gada 30. septembrim par 2026.–2030. gada periodu. Turpmāk mēs saucam šo sarakstu par valsts īstenošanas pasākumu (*NIMs*) sarakstu. *NIM* saraksts ietver arī iekārtas, kas tiek klasificētas kā elektroenerģijas ražošanas iekārtas¹⁸, kā arī tā sauktos “mazos emitētājus”, kas minēti Direktīvas 2003/87/EK 27. un 27.a pantā.

Komisija savāks visu dalībvalstu *NIM* sarakstus un izvērtēs katras iekārtas iekļaušanu sarakstā un iesniegtos datus par katru iekārtu. Pamatojoties uz šiem datiem, Komisija aprēķinās

¹⁵ Komisijas Deleģētās regula 2019/331, ar ko nosaka Savienības mēroga pārejas noteikumus saskaņotai bezmaksas emisijas kvotu iedalei saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 10.a pantu

¹⁶ *FAR* 1. pielikums

¹⁷ Deleģētais akts XX

¹⁸ Norādījumus par elektroenerģijas ražošanas iekārtu klasifikāciju, lūdzu, sk. *Vadlīnijās elektroenerģijas ražošanas iekārtu identificēšanai*, ko 2010. gada 18. martā apspriedusi EK un dalībvalstis: https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/docs/guidance_electricity_generators_en.pdf

atjauninātās līmeņatzīmju vērtības, ko dalībvalstis izmantos, lai noteiktu provizorisko ikgadējo piešķiramo emisijas kvotu apjomu katrai iekārtai, ņemot vērā katras apakšiekārtas līmeņatzīmju vērtības un oglekļa emisiju pārvirzes (CL) statusu. Nākamais solis ir SSKK¹⁹ noteikšana, ko veiks Komisija; tas tiks vienādi piemērots visām iekārtām. Attiecībā uz elektroenerģijas ražošanas iekārtām, kas var pretendēt uz kvotu piešķiršanu, gados, kad piemēro SSKK, lineārais samazinājuma koeficients netiek piemērots. Nepieciešamība piemērot SSKK un tā vērtība var atšķirties katrā ceturktā tirdzniecības perioda un katra kvotu piešķiršanas perioda gadā.

Dalībvalstis aprēķinās galīgo ikgadējo piešķiramo kvotu apjomu un paziņos to Komisijai.

Tāda pati procedūra tiks ievērota, gatavojoties veikt sākotnējā kvotu apjoma piešķiršanu katrā kvotu piešķiršanas periodā.

Salīdzinājumā ar 3. perioda procesu 4. perioda procesā ir viens papildu solis, kas jāveic, lai atjauninātu līmeņatzīmju vērtības, kuras paredzēts izmantot provizorisko kvotu piešķiruma līmeņu aprēķināšanai apakšiekārtas līmeņi, pamatojoties uz datiem, kas apkopti *NIM* vajadzībām.

Tādēļ *NIM* dokumentu iesniegšana notiks iteratīvā procesā, kas parādīts **2. attēlā** un kurā kompetentās iestādes datus vairākkārt iesniegs Komisijai, kā arī tiks veiktas dažādas aprēķinu darbības, lai rezultātā noteiktu galīgo piešķiramo kvotu apjomu visām sarakstā ietvertajām iekārtām. Turpmāk ir uzskaitītas šīs darbības, norādot arī dažādo iesniedzamo dokumentu formu (izmantotās terminoloģijas pārskatu sk. arī 2. tabulā):

- *NIM* saraksta (kurā nav norādīti piešķiramo kvotu apjomi) pirmajam kvotu piešķiršanas periodam iesniegšana, ko līdz 2019. gada 30. septembrim veic kompetentās iestādes, sniedzot bāzlīnijas datus, kas nepieciešami gan līmeņatzīmju atjaunināšanai, gan piešķiramo kvotu apjoma aprēķiniem, un ko iesnieguši operatori, ietverot tos bāzlīnijas datu ziņojumos;
- atjaunināto līmeņatzīmju vērtību aprēķināšana, ko veic Komisija, pamatojoties uz datiem, kas ietverti *NIM* sarakstā;
- provizorisko piešķiramo kvotu apjoma aprēķināšana, ko veic dalībvalstis, pamatojoties uz atjauninātajām līmeņatzīmju vērtībām;
- *NIM* saraksta, kurā norādīti provizoriskie piešķiramo kvotu apjomi, iesniegšana, ko veic dalībvalstis;
- starpsektoru korekcijas koeficienta SSKK aprēķināšana, ko veic Komisija (attiecīgos gadījumos);
- galīgā piešķiramo kvotu apjoma aprēķināšana, ko veic dalībvalstis, attiecīgos gadījumos ņemot vērā SSKK un LSK;
- *NIM* saraksta, kurā norādīti galīgie piešķiramo kvotu apjomi, iesniegšana, ko veic dalībvalstis.

Galīgie piešķiramo kvotu apjomi tiks noteikti Komisijas lēmumos. **2. attēlā** parādīts galvenais process, kura rezultātā tiek noteikts galīgais kopējais ikgadējais piešķiramais bezmaksas kvotu apjoms iekārtām.

¹⁹Formāli tas ir jebkurš koeficients, kas ir noteikts saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 5. punktu.

2. tabula. Terminoloģija, kas tiek izmantota dažādos iesniedzamajos dokumentos, un veidnes, ko izmanto kvotu piešķiršanas procesā

Iesniedzamie dokumenti	Izmantotā veidne	Izmantotais procesa posms
Bāzlīnijas datu ziņojums	Bāzlīnijas datu veidne	Datu vākšana līmeņatzīmju atjaunināšanai un piešķiramo kvotu apjoma aprēķināšanai esošajām iekārtām, sagatavojot (pirmo) <i>NIM</i>
<i>NIM</i> saraksts (nav piešķiramo kvotu)	<i>NIM</i> saraksta veidne	Līmeņatzīmju vērtību atjaunināšana, sagatavojot provizoriskā piešķiramo kvotu apjoma aprēķinu
<i>NIM</i> saraksts, kurā norādīti provizoriskie piešķiramo kvotu apjomi	(paplašinātā) <i>NIM</i> saraksta veidne	Provizoriskā piešķiramo kvotu apjoma aprēķināšana esošajām iekārtām
<i>NIM</i> saraksts, kurā norādīti galīgie piešķiramo kvotu apjomi	(paplašinātā) <i>NIM</i> saraksta veidne	Galīgā piešķiramo kvotu apjoma aprēķināšana esošajām iekārtām pēc tam, kad ir noteikts SSKK
Jaunas iekārtas datu ziņojums	Jaunas iekārtas datu veidne	Jaunu iekārtu operatoru pieteikšanās uz bez maksas piešķiramajām kvotām (pēc <i>NIM</i>)
Ikgadējais ziņojums par darbības līmeni	Ziņojuma par darbības līmeni (<i>ALR</i>) veidne	Monitorings, lai noteiktu nepieciešamību veikt izmaiņas attiecībā uz kvotu bezmaksas piešķiršanu esošajām iekārtām darbības līmeņa izmaiņu dēļ (pēc <i>NIM</i>)

Pirmajā *NIM* sarakstā (kurā nav norādīts piešķiramo kvotu apjoms) saskaņā ar *FAR* 14. pantu būs ietverti dati par turpmāk norādītajiem elementiem apakšiekārtu līmenī piecos kalendārajos gados pirms tā iesniegšanas:

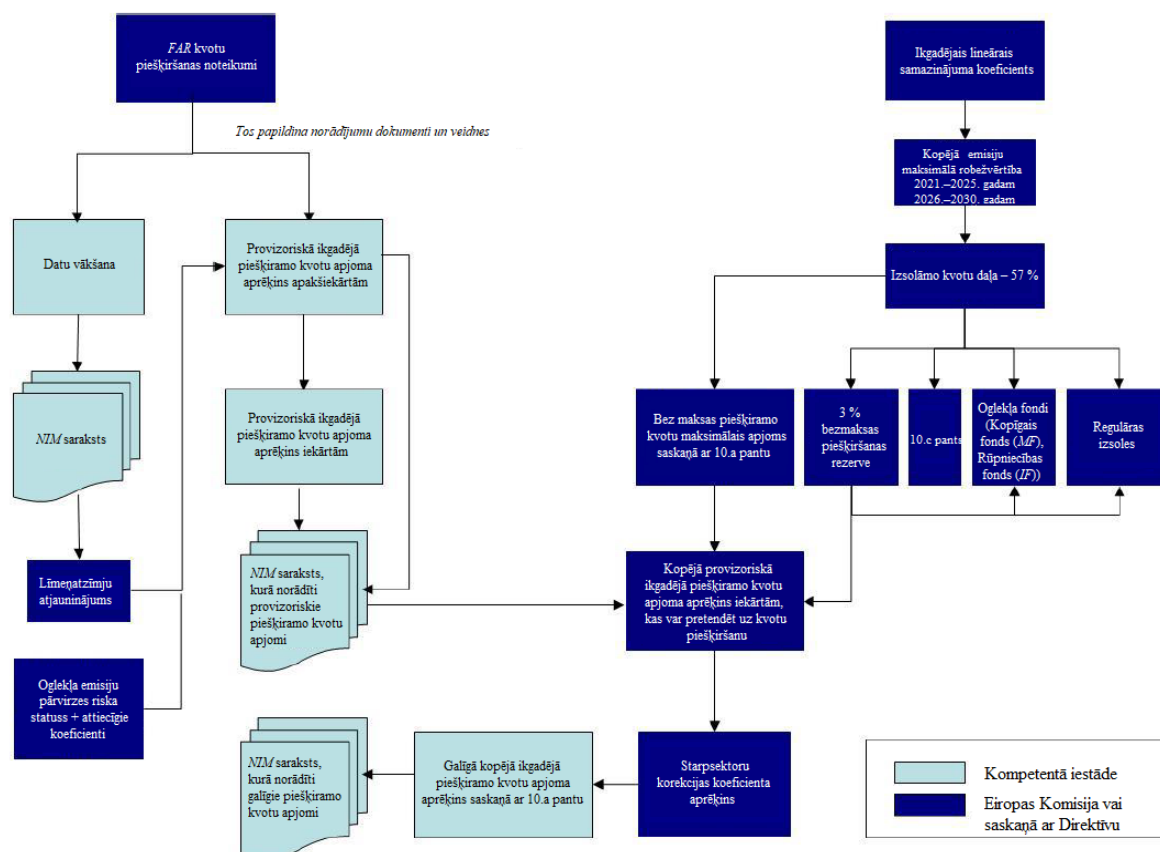
- darbības līmeņi;
- siltuma un gāzu pārvade;
- elektroenerģijas ražošana un
- emisijas.

Otrajā sarakstā, ko iesniedz dalībvalstis (“*NIM* sarakstā, kurā norādīti provizoriskie piešķiramo kvotu apjomi”), būs ietverti:

- dati, kas ietverti iepriekš iesniegtajā sarakstā (tostarp visas korekcijas, ko noteikusi Komisija, ja tādas ir);
- dati par provizorisko ikgadējo bez maksas piešķiramo emisijas kvotu apjomu katrai **apakšiekārtai**;
- dati par provizorisko kopējo ikgadējo bez maksas piešķiramo emisijas kvotu apjomu katrai **iekārtai** (t. i., provizorisko kopējo piešķiramo ikgadējo emisijas kvotu apjomu atsevišķām apakšiekārtām summu).

Pēdējajā sarakstā, ko iesniedz dalībvalstis (“*NIM* sarakstā, kurā norādīti galīgie piešķiramo kvotu apjomi”), būs dati, kas ietverti iepriekš iesniegtajā sarakstā, kā arī būs norādīts galīgais piešķiramo kvotu apjoms pēc SSKK un LSK piemērošanas (attiecīgā gadījumā) katrai no sarakstā ietvertajām iekārtām.

Sīki izstrādātus norādījumus par to, kā tiek aprēķināts piešķiramo emisijas kvotu apjoms, sk. šī norādījumu dokumenta 5. iedaļā un Norādījumu dokumentā Nr. 2 par kvotu piešķiršanu iekārtas līmenī.

2. attēls. Procesu shēma galīgā iekārtai bez maksas piešķiramo kvotu apjoma noteikšanai. Noteiktām iekārtām (piem., centralizētās siltumapgādes iekārtām) var tikt piemērots lineārais samazinājuma koeficients. Tas šajā attēlā nav parādīts, lai nodrošinātu labāku salasāmību.

4. Attiecīgās iekārtas

Šajā iedaļā sniegts vispārīgs pārskats par iekārtām, kas 4. periodā var pretendēt uz kvotu bezmaksas piešķiršanu saskaņā ar ES ETS direktīvas 10.a pantu.

4.1. Kurām iekārtām jābūt norādītām *NIM* sarakstā?

Valsts īstenošanas pasākumu (*NIM*) sarakstā būs uzskaitītas visas “esošās iekārtas”, kas ietvertas ES ETS²⁰, neatkarīgi no tā, vai tās saņem vai nesaņem bez maksas piešķiramās kvotas saskaņā ar Direktīvas 10.a pantu, t. i., visas iekārtas, kas:

- tiek izmantotas tajās nozarēs, kas 4. periodā ietvertas ES ETS; lai pārliecinātos, ka attiecīgā iekārta ietilpst ES ETS darbības jomā, *lūdzu, sk. arī Norādījumus ES ETS direktīvas I pielikuma interpretēšanai (izņemot aviācijas darbības)*; jāietver arī iekārtas, kas iekļautas saskaņā ar Direktīvas 24. pantu; UN
- saņēmušas SEG emisijas atļauju 2021.–2025. gada periodam 2019. gada 30. jūnijā vai pirms šī datuma vai arī – 2026.–2030. gada periodam – 2024. gada 30. jūnijā vai pirms šī datuma.

Gadījumā, ja nav nekādu šaubu par to, ka iekārta tiks slēgta pirms 4. perioda sākuma, attiecīgās kompetentās iestādes var nepieprasīt, lai tiktu iesniegta veidne, ko aizpildījuši šie operatori. Jaunas iekārtas, kurām vēl nav siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas un kuras tiek būvētas, to ekspluatāciju uzsākot pēc bāzlīnijas perioda, bet pirms 4. perioda sākuma, nav nepieciešams norādīt *NIM* sarakstā. Vēlāk tās tiks uzskatītas par jaunām iekārtām. *Papildu informāciju sk. Norādījumu dokumentā Nr. 7 par jaunām iekārtām.*

Esošās elektroenerģijas ražošanas iekārtas ir jāietver *NIM* sarakstā, bet to operatoriem nav jāiesniedz dati, kas jānorāda saskaņā ar *FAR* 14. panta 2. punktu, ja vien tie nevēlas saskaņā ar Direktīvas 10.a pantu saņemt bez maksas piešķiramās kvotas par saražoto siltumu, kas netiek izmantots elektroenerģijas ražošanai. Līdzīgā kārtā arī tajā ietvertu ģeneratoru, kas neražo elektroenerģiju, operatoriem jāiesniedz nepieciešamie dati vienīgi tadā gadījumā, ja tie piesakās uz bez maksas piešķiramajām kvotām.

Sarakstā jānorāda arī mazie emitētāji, ko dalībvalsts var izvēlēties neietvert ES ETS saskaņā ar ES ETS direktīvas 27. un 27.a pantu. Tā kā Komisija var izvērtēt un attiecīgos gadījumos noraidīt šādu izslēgšanu no sistēmas, šie (ļoti) mazie emitētāji šī pirmā soļa īstenošanas laikā ir jāuzskata par ES ETS ietvertām iekārtām.

(Apakš-)iekārtas, kuru normāla ekspluatācija sākas pēc 2018. gada (attiecīgi – 2023. gada) 1. janvāra, bāzlīnijas periodā nebūs bijušas ekspluatācijā pilnu kalendāro gadu, un tādēļ par tām nebūs visu nepieciešamo pieejamo datu pieteikuma iesniegšanai. Šādos gadījumos (apakš-)iekārta ir jāietver *NIM* bez kvotu piešķiršanas, un piešķiramo kvotu apjoms tiks aprēķināts vēlāk. *Papildu informāciju par (apakš-)iekārtām, kas nav bijušas ekspluatācijā pilnu bāzlīnijas periodu, sk. Norādījumu dokumenta Nr. 2 par kvotu piešķiršanas metodoloģijām 6.2. iedaļā.*

²⁰ Esošo iekārtu oficiālo definīciju sk. *FAR* (Komisijas Deleģētās regulas 2019/331 par “Savienības mēroga pārejas noteikumiem saskaņotai bezmaksas emisijas kvotu iedalei saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 1. daļu”) 2. panta 1. punktā.

Iekārtas, kas tiek ietvertas ES ETS attiecīgi pēc 2019. gada 30. jūnija vai 2024. gada 30. jūnija (atkarībā no tā, kad tās saņem SEG emisijas atļauju), proti, tā sauktās jaunās iekārtas²¹, nav ietvertas NIM atbilstošajiem kvotu piešķiršanas periodiem. *Papildu norādījumus par kvotu piešķiršanu jaunām iekārtām sk. Norādījumu dokumentā Nr. 7.*

Turpmāk ietvertajā 3. tabulā sniegts pārskats par to, kuras iekārtas (un apakšiekārtas) ir jāiekļauj NIM un par kurām no tām ir jāiesniedz dati, kas noteikti saskaņā ar FAR 14. pantu.

3. tabula. Pārskats par tām (apakš-)iekārtām, kuras ir jāietver NIM un par kurām ir jāiesniedz dati, kā noteikts saskaņā ar FAR 14. pantu.

Iekārta	Vai jāietver NIM?	Lai iesniegtu datus
Esoša iekārta	Jā	Jā, ja tiek iesniegts pieteikums bezmaksas kvotu piešķiršanai
Esoša iekārta, par kuru nav iesniegts pieteikums bezmaksas kvotu piešķiršanai	Jā	Nē
Esošā elektroenerģijas ražošanas iekārta	Jā	Jā, ja tiek iesniegts pieteikums bezmaksas kvotu piešķiršanai saskaņā ar ETS direktīvas 10.a pantu
Iekārtas, kuras jāiekļauj saskaņā ar ETS direktīvas 24. pantu	Jā	Jā
Iekārtas, kuras nav jāiekļauj saskaņā ar ETS direktīvas 27./27.a pantu	Jā	Jā, ja nav vēlmes uzņemties risku attiecībā uz to, ka tās tiks no jauna ietvertas ETS, kur būs tāds pats kvotu piešķiršanas periods, kurā nebūs bezmaksas piešķiramo kvotu Nē, ja tiek pieņemts risks, ka tās no jauna tiks ietvertas ETS, kur nebūs bezmaksas piešķiramo kvotu, vai ja ir zināms, ka to rādītāji ir ievērojami zemāki par sliekšņvērtību
Esoša iekārta, kuras vēsturiskais darbības līmenis ir 0	Jā	Jā, ja tiek iesniegts pieteikums bezmaksas kvotu piešķiršanai (un HAL = 0)
Iekārtas, kas SEG atļauju saņēmušas pirms 2019. gada (vai 2024. gada) 30. jūnija vai 2019. gada (vai 2024. gada) 30. jūnijā	Jā	Jā, ja tiek iesniegts pieteikums bezmaksas kvotu piešķiršanai
Iekārtai, kurai ir SEG atļauja un kuras ekspluatācija vēl nav uzsākta	Jā	Nē
Tāda jauna apakšiekārta esošajā iekārtā, kas izveidota 2019. gada (vai 2024. gada) 30. jūnijā vai pirms šī datuma un kuras darbības dati par pirmo kalendāro gadu ir pieejami līdz šim datumam	Jā	Jā, ja tiek iesniegts pieteikums bezmaksas kvotu piešķiršanai
Tāda jauna apakšiekārta esošajā iekārtā, par kuru līdz 2019. gada (vai 2024. gada) 30. jūnijam nav darbības datu par pirmo gadu	Jā	Nē
Tāda jauna apakšiekārta esošajā iekārtā, kuras ekspluatācija tiek uzsākta pēc 2019. gada (vai 2024. gada) 30. jūnija	Nē, tas tiks aplūkots ALC noteikumos	Nē
Tāda iekārta būvniecības stadijā, kurai nav SEG atļaujas un kuras ekspluatācija tiek uzsākta pēc bāzlinijas perioda, bet pirms kvotu piešķiršanas perioda sākuma	Nē, tā būs jauna iekārta	Nē

²¹ “Jaunas iekārtas” definīciju, lūdzu, sk. Direktīvas 2003/87/EK 3. panta h) punktā.

Tāda iekārta būvniecības stadijā, kurai nav SEG atļaujas un kuras ekspluatācija tiek uzsākta pēc kvotu piešķiršanas perioda sākuma	Nē, tā būs jauna iekārta	Nē
Esošās iekārtas, kas tiek ietvertas ES ETS (saņem SEG atļauju pēc 30. jūnija)	Nē, tā būs jauna iekārta	Nē
Esoša iekārta, kas tiks slēgta pirms kvotu piešķiršanas perioda sākuma	Jā	Nē

4.2. Kas bez maksas saņem emisijas kvotas?

Visas *NIM* sarakstā ietvertās iekārtas principā var pretendēt uz kvotu bezmaksas piešķiršanu, izņemot tās iekārtas, kas ražo tikai elektroenerģiju, vai iekārtas, kuras tiek izmantotas CO₂ uztveršanai, transportēšanai un uzglabāšanai. Iekārtu, kas var pretendēt uz kvotu piešķiršanu, operatoriem, kuri vēlas saņemt bez maksas piešķiramās kvotas, ir attiecīgajai kompetentajai iestādei jāiesniedz pieteikums saskaņā ar *FAR* 4. pantu. Jāatzīmē, ka operatori var, sākot ar ceturto periodu, izvēlēties atteikties no tiem bez maksas piešķiramajām kvotām (piemēram, ja tie uzskata, ka ieguvumi, kas saistīti ar bez maksas piešķiramo kvotu saņemšanu, nav pietiekami, lai vēltītu pūles monitoringa, ziņošanas un attiecīgo datu verificācijas veikšanai). Iekārtām, par kurām pirms 2019. gada 30. maija vai dalībvalstu noteiktā termiņa netiek iesniegti Direktīvas 11. panta 1. punktā noteiktie dati, kvotas bez maksas nevar tikt piešķirtas.

Sīkāku informāciju par atbilstības kritērijiem attiecībā uz produktu līmeņatzīmēm, siltuma līmeņatzīmēm (tostarp centralizētajai siltumapgādei), kurināmā līmeņatzīmēm un pieeju attiecībā uz procesa emisijām, lūdzu, sk. Norādījumu dokumentā Nr. 2 par kvotu piešķiršanas metodoloģijām. Par atlikumgāzu atbilstību sk. Norādījumu dokumentu Nr. 8.

Tomēr jāievēro tas, ka, pat ja iekārtas, kas ražo tikai elektroenerģiju, vai iekārtas, kuras tiek izmantotas CO₂ uztveršanai, transportēšanai un uzglabāšanai, nevar pretendēt uz kvotu bezmaksas piešķiršanu, tās ir jāietver *NIM* sarakstā.

Arī “jaunas iekārtas”, kas nav ietvertas *NIM* sarakstā, var saņemt bez maksas piešķiramās kvotas. *Papildu paskaidrojums attiecībā uz jaunu iekārtu noteikšanu un to īpašajiem noteikumiem sniegts Norādījumu dokumentā Nr. 7 par jaunām iekārtām un slēgtām iekārtām.* Jāievēro, ka jaunās apakšiekārtas esošajās iekārtās saskaņā ar pārskatīto ES ETS direktīvu netiek uzskatītas par jaunām iekārtām. Tās nav arī ietvertas *NIM* sarakstā. *Lai precīzi noskaidrotu, kā tiek noteiktas piešķiramās kvotas šādu jaunu apakšiekārtu gadījumā, sk. Norādījumu dokumentu par darbības līmeņu izmaiņām.*

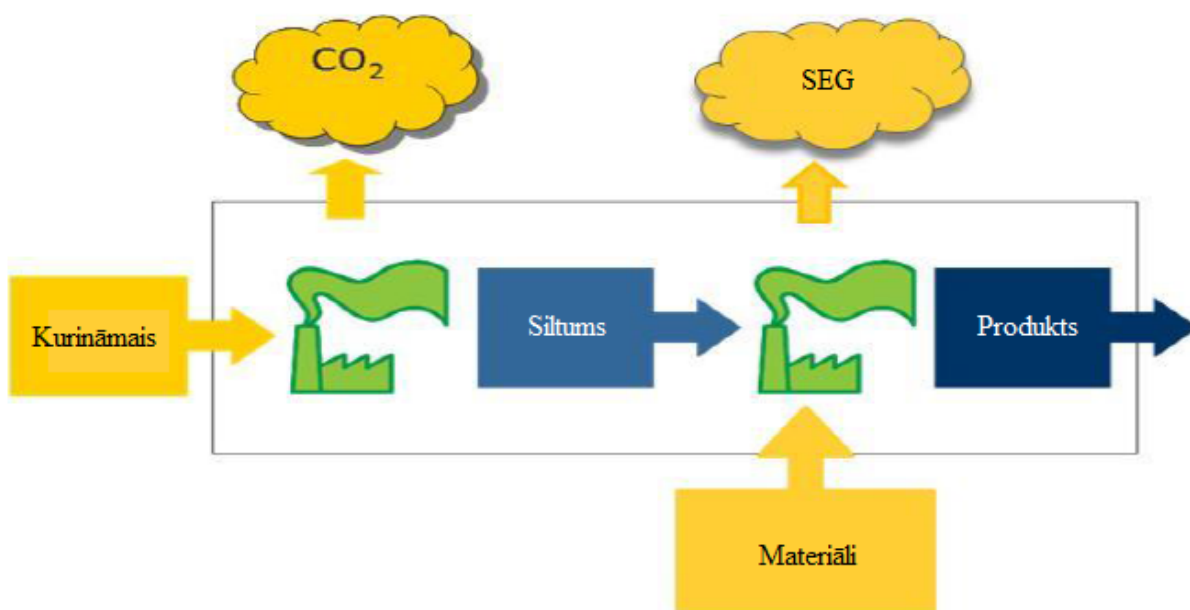
5. Kvotu piešķiršanas metodoloģija

Detalizētā līmenī uz dažādām iekārtas daļām var attiekties atšķirīgi kvotu piešķiršanas noteikumi, kas atkarīgi no to mērķa. Tādēļ, lai noteiktu piešķiramās kvotas, izšķir tā sauktās “apakšiekārtas”. Piešķiramo kvotu apjomu iekārtas līmenī nosaka, summējot apakšiekārtām piešķiramo kvotu apjomus. Šajā iedaļā sniegts vispārīgs kvotu piešķiršanas metodoloģijas un dažāda veida apakšiekārtām izmantoto pieeju pārskats. *Sīkāku paskaidrojumu sk. Norādījumu dokumentā Nr. 2 par kvotu piešķiršanas metodoloģijām (iekārtas līmenī) un Norādījumu dokumentā Nr. 3 par datu vākšanu.*

5.1. Pārskats par kvotu piešķiršanas pieejām apakšiekārtām

Rūpnieciskās ražošanas procesos kurināmais un/vai siltums parasti veido ielaidi un produkts un/vai siltums vai kurināmais – izlaidi (3. attēls). Noteiktos procesos var veidoties arī procesa emisijas.

Elektroenerģija var veidot arī enerģijas ielaidi rūpnieciskajā procesā, bet attiecībā uz bez maksas piešķiramo kvotu noteikšanu vairumā gadījumu tas nav būtiski. Izņēmums attiecībā uz šo noteikumu ir elektroenerģijas patēriņš ražošanas procesos, uz ko attiecas produktu līmeņatzīmes un kuros elektroenerģija un kurināmais tiek izmantots, tos savstarpēji aizstājot. Plašāku informāciju par šo tēmu sk. Norādījumu dokumenta Nr. 2 par kvotu piešķiršanas metodoloģijām 3.1. iedaļā.

3. attēls. Rūpnieciskās ražošanas procesa vispārējais attēlojums

Katra iekārta, kura var pretendēt uz kvotu bezmaksas kvotu piešķiršanu (sk. 4.2. iedaļu), saņems piešķiramās kvotas, pamatojoties uz vismaz vienu no šādām pieejām:

- **produkta līmeņatzīmes noteikšanu** (kvotas vai ESK²² / t produkts); piešķiramo kvotu

²² Norādījumu dokumentos šos jēdzienus lieto kā sinonīmus.

-
- apjomu nosaka, pamatojoties uz produktu izlaidi;
 - **siltuma līmeņatzīmes noteikšanu** (kvotas / neto izmērāmā siltuma TJ); piešķiramo kvotu apjomu nosaka, pamatojoties uz izmērāmā siltuma daudzumu²³, kas tiek patērēts vai eksportēts uz ETS neaptvertām iekārtām vai vienībām;
 - **kurināmā līmeņatzīmes noteikšanu** (kvotas / izmantotā kurināmā TJ); piešķiramo kvotu apjomu nosaka, pamatojoties uz patērētā kurināmā daudzumu;
 - **procesa emisiju pieeju**; piešķiramo kvotu apjoms ir 97 % no vēsturiskajām emisijām.

Jāievēro, ka iepriekš minētais attiecas uz izmantotajām līmeņatzīmēm, nevis apakšiekārtām. Pastāv atšķirība gadījumā, kad siltuma līmeņatzīme tiek piemērota 2 dažādām apakšiekārtām. Atšķirībā no siltuma, kas tiek patērēts uz vietas vai tiek eksportēts vajadzībām, kas nav saistītas ar centralizēto siltumapgādi (DH), siltums, kas tiek eksportēts DH vajadzībām, tiek attiecināts uz citu apakšiekārtu. Piešķiramo kvotu apjomu DH apakšiekārtām nosaka, pamatojoties uz izmērāmā siltuma daudzumu, kas tiek eksportēts DH vajadzībām, un izmantojot to pašu siltuma līmeņatzīmi. *Sīkāku informāciju par dažādiem izmantotajiem jēdzieniem un terminoloģiju, kas saistīta ar centralizēto siltumapgādi, sk. Norādījumu dokumentā Nr. 2 par kvotu piešķiršanu iekārtas līmenī.*

Emisijas kvotu bezmaksas piešķiršana, cik vien iespējams, balstīsies uz Savienības mēroga *ex-ante* produktu līmeņatzīmēm, jo tas nodrošina vislielāko stimulu emisiju samazināšanai. Tomēr ne visos gadījumos gadījumos var noteikt produktu līmeņatzīmes, piemēram, tādēļ, ka produkcijas sortiments ir pārāk dažāds vai mainīgs. Šajos gadījumos tiek izmantotas tā sauktās “rezerves” pieejas, kas pamatojas uz siltuma līmeņatzīmi, kurināmā līmeņatzīmi vai procesa emisiju pieeju, iepriekš norādītajā secībā, kā noteikts *FAR* 10. panta 2. punktā.

Izmantojot šīs pieejas, emisijas kvotu provizorisko ikgadējo skaitu katrai apakšiekārtai var aprēķināt visiem ES ETS aptvertajiem emisiju avotiem, kas var pretendēt uz kvotu bezmaksas piešķiršanu. 4. tabulā apkopotas katras kvotu piešķiršanas metodoloģijas vispārīgās iezīmes. Šajā tabulā arī parādīts tas, kad katra konkrētā metodoloģija ir jāizmanto. Pareizi izmantojot šīs pieejas, tiek nodrošināts, ka attiecībā uz visām emisijām var izmantot tikai vienu metodoloģiju.

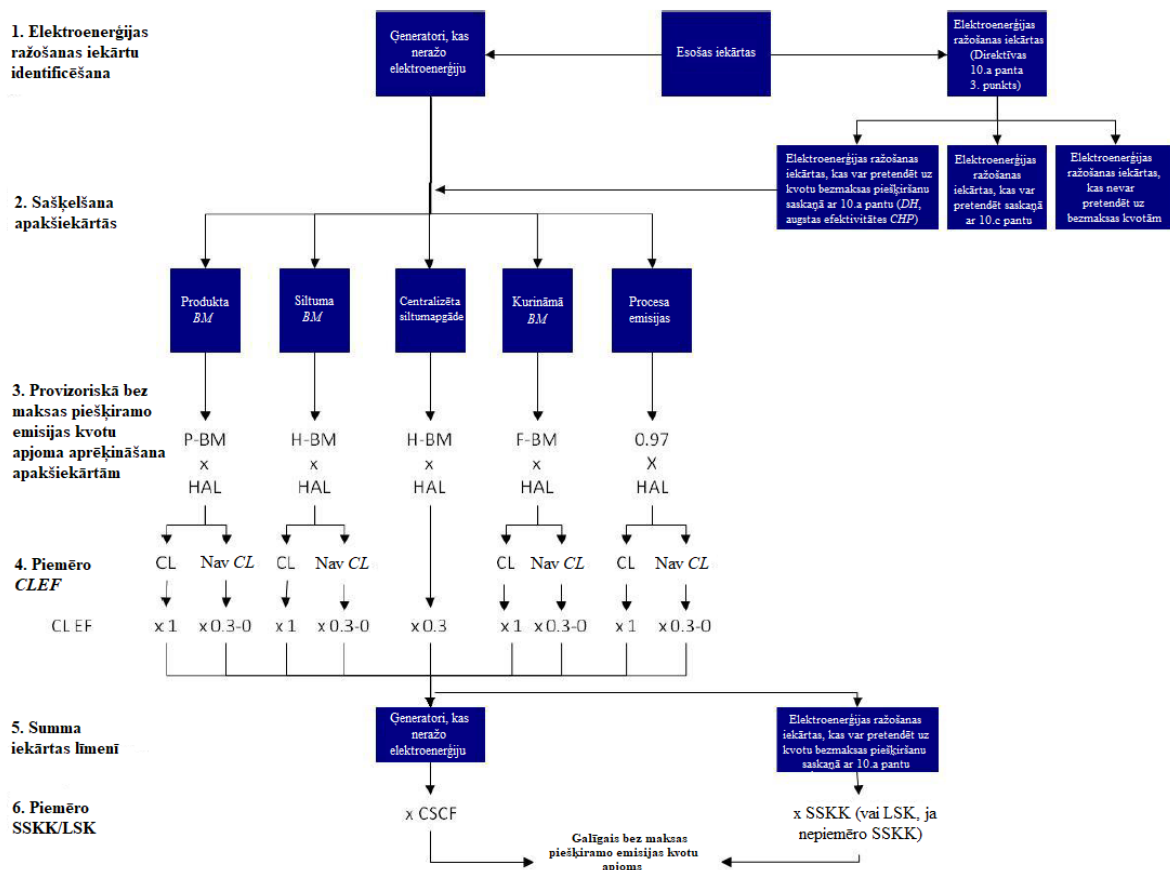
Sīkāka informācija par kvotu piešķiršanas metodoloģiju izmantošanas nosacījumiem atrodama Norādījumu dokumentā Nr. 2 par kvotu piešķiršanu iekārtas līmenī.

²³ Izmērāma siltuma definīciju sk. B pielikumā

4. tabula. Kvotu piešķiršanas pieeju raksturojums

Pieeja	Vērtība	Mērvienība	Nosacījumi	Attiecīgās emisijas
Produkta līmeņatzīme	Atjauninātās vērtības sk. <i>BMU</i>	kvotas / produkta vienība	<ul style="list-style-type: none"> • Pieejamā līmeņatzīme 	produkta Produkta radītās emisijas sistēmas robežās, kā norādīts <i>FAR I</i> pielikumā
Siltuma līmeņatzīme (tostarp centralizētajai siltumapgādei)	Atjauninātā vērtība: XX	kvotas / <i>TJ</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Produkta līmeņatzīme nav pieejama • Siltums ir izmērāms • Siltums netiek izmantots elektroenerģijas ražošanai • Siltumenerģija netiek ražota no elektroenerģijas 	Emisijas, kas saistītas ar tā izmērāma siltuma ražošanu, kas tiek patērēts vai tiek eksportēts uz ETS neaptvertu iekārtu un uz ko neattiecas produkta līmeņatzīme
Kurināmā līmeņatzīme	Atjauninātā vērtība: XX	kvotas / kurināmā <i>TJ</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Produkta līmeņatzīme nav pieejama • Siltums nav izmērāms • Kurināmais tiek sadedzināts 	Emisijas, kas rodas tā kurināmā sadedzināšanas rezultātā, uz kuru neattiecas produkta vai siltuma ražošanas līmeņatzīme
Pieeja attiecībā uz procesa emisijām	97 % no vēsturiskajām emisijām (kvotas)		<ul style="list-style-type: none"> • Produkta līmeņatzīme nav pieejama • Emisijas nerodas kurināmā sadedzināšanas rezultātā • Emisijas ir “procesa emisijas”²⁴ 	Visas procesa emisijas, kas netiek aptvertas iepriekšējās pieejās

²⁴ Saskaņā ar *FAR 2.* panta 10. punktu. Sīkāku informāciju, lūdzu, sk. arī norādījumu dokumentā par kvotu piešķiršanas metodoloģijām.

4. attēls. Soļi bez maksas piešķiramo kvotu apjoma aprēķināšanai iekārtas līmenī

5.2. Sašķelšana apakšiekārtās

Lai pareizi un pareizā secībā izmantotu attiecīgo kvotu piešķiršanas metodoloģiju, operatoriem ir jāveic savas(-u) iekārtas(-u) sašķelšana tā sauktajās apakšiekārtās.

Apakšiekārta ir visa ielaide, izlaide un attiecīgās emisijas, kas saistītas ar konkrēto pieeju kvotu piešķiršanai. Apakšiekārtas robežas nosaka to, kādas būs konkrētās masas un enerģijas bilances robežas, un fizikālā procesa vienību robežas ne vienmēr nosaka šo apakšiekārtu robežas²⁵. Attiecībā uz šo ielaidi un izlaidi ir pienācīgi jāņem vērā tikai attiecīgās avota plūsmas²⁶, kas tiek uzraudzītas saskaņā ar Monitoringa un ziņošanas regulu (MZR) un tiek uzskaitītas monitoringa metodoloģijas plānā, ja tāds ir. Tas nozīmē to, ka darbības, ko nepatver ETS, netiek ņemtas vērā, veicot iekārtas sašķelšanu apakšiekārtās. Veicot sašķelšanu apakšiekārtās, ir nepieciešamas pamatīgas zināšanas par ES ETS un MZR darbības jomu. *Norādījumu dokumentā Nr. 2 par kvotu piešķiršanas metodoloģijām ir sniegta papildu informācija par šo tēmu.* Jāievēro, ka dažos gadījumos, lai varētu veikt līmeņatzīmju vērtību atjaunināšanu, ir jānosaka papildu avota plūsmas, kas nav ietvertas monitoringa plānā saskaņā

²⁵ Piecu veidu apakšiekārtu oficiālās definīcijas sk. FAR: produkta līmeņatzīmes apakšiekārta (2. panta 2. punkts), siltuma līmeņatzīmes apakšiekārta (2. panta 3. punkts), centralizētās siltumapgādes apakšiekārta (2. panta 5. punkts), kurināmā līmeņatzīmes apakšiekārta (2. panta 6. punkts) un procesa emisiju apakšiekārta (2. panta 10. punkts).

²⁶ "Avota plūsma" ir konkrēta veida degviela/kurināmais, izejmateriāls vai produkts, kas izraisa attiecīgo siltumnīcefekta gāzu emisiju vienā vai vairākos emisijas avotos saistībā ar tā patēriņu vai ražošanu.

ar MZR. Tas ir būtiski gadījumos, kad avota plūsma tiek veidota vienā apakšiekārtā un tiek patērēta citā apakšiekārtā (piemēram, tās ir atlikumgāzes vai kokss, kas tiek saražots koksa apakšiekārtā un tiek patērēts “karstā metāla” apakšiekārtā).

Iekārtai, kas ražo vairāk par vienu produktu ar produkta līmeņatzīmi (pieņemsim, ka ir piemērojamas n produktu līmeņatzīmes), jānosaka tāds pats “apakšiekārtu” skaits (n) tā, ka katras apakšiekārtas sistēmas robežas atbilst attiecīgās produkta līmeņatzīmes robežām. Attiecībā uz šīm apakšiekārtām ir jāizmanto produktu līmeņatzīmju pieeja, tostarp jāpiemēro atbilstošais oglekļa emisiju pārvirzes riska koeficients.

Atlikušo iekārtas daļu (to daļu, kurai nepiemēro produkta līmeņatzīmes) var sadalīt ne vairāk kā 7 apakšiekārtās (rezerves apakšiekārtās): vienā tādā apakšiekārtā, kura tiek uzskatīta par tādu, kas ir pakļauta ievērojamam oglekļa emisiju pārvirzes riskam, un vienā apakšiekārtā, kura netiek uzskatīta par tādu, kas ir pakļauta ievērojamam oglekļa emisiju pārvirzes riskam, atbilstoši katrai rezerves metodoloģijai (sk. arī 5.3.1. punktu), kā arī atsevišķā centralizētās siltumapgādes (DH) apakšiekārtā, kā norādīts turpmākajā tabulā. Centralizētā siltumapgāde netiek uzskatīta par pakļautu ievērojamam oglekļa emisiju pārvirzes riskam, un tādēļ tiek izšķirts tikai viens apakšiekārtas veids. Tomēr, aprēķinot bezmaksas kvotu provizorisko apjomu, DH apakšiekārtas tiek vērtētas citādi nekā iekārtas bez oglekļa emisiju pārvirzes, jo tās arī pēc 2026. gada turpinās saņemt 30 % no aprēķinātā bezmaksas kvotu apjoma saskaņā ar 10.a pantu ($CLEF = 0,3$).

5. tabula. Maksimālais iespējamo apakšiekārtu skaits gadījumā, kad izmanto rezerves pieejas

Kvotu piešķiršanas metodoloģija	Oglekļa emisiju pārvirze	Bez oglekļa emisiju pārvirzes	Centralizēta siltumapgāde
Siltuma līmeņatzīme	1	1	1
Kurināmā līmeņatzīme	1	1	
Procesa emisiju pieeja	1	1	

Principā par saražoto siltumu var pretendēt uz kvotu bezmaksas piešķiršanu, ja tas var tikt uzskatīts par saražotu ES ETS iekārtā, ar nosacījumu, ka tas netiek ražots no elektroenerģijas. Tas jo īpaši varētu attiekties uz gadījumu, kad izmērāmais siltums (degšanas procesā vai eksotermiskas ražošanas procesā) ir tieši saistīts ar avota plūsmām, kas ir ietvertas iekārtas, ko aptver ES ETS, monitoringa plānā (MP).

Par saražoto siltumu nevar pretendēt uz kvotām turpmāk norādītajos gadījumos.

- Par slāpekļskābes ražošanas procesā saražotā siltuma eksportu vai patēriņu nevar pretendēt uz kvotu bezmaksas piešķiršanu, jo šis siltums jau ir ņemts vērā slāpekļskābes līmeņatzīmē (sk. FAR 26. panta 5. punktu).
- Par tāda siltuma patēriņu, ko saražojusi iekārta (uz ko neattiecas SEG emisijas atļauja), ko nepatver ETS, nevar pretendēt uz kvotu bezmaksas piešķiršanu (sk. FAR 28.b pantu un 32. pantu).

Par siltuma, kas tiek izmantots elektroenerģijas ražošanai, eksportu vai patēriņu nevar pretendēt uz kvotu bezmaksas piešķiršanu (sk. FAR 3. panta c) punktu un 28.b pantu).

Jāievēro, ka pēc tam, kad veikta visas ielaides, izlaides un emisiju attiecināšana uz apakšiekārtām, zināma daļa no ielaides, izlaides un emisijām nebūs attiecināta uz nevienu

apakšiekārtu, jo par šiem elementiem nevar pretendēt uz kvotu bezmaksas piešķiršanu. Tas attiecas uz:

- kurināmo un/vai izmērāmu siltumu, ko izmanto elektroenerģijas ražošanai;
- izmērāmu siltumu, kas saražots slāpekļskābes apakšiekārtās vai tiek importēts no ETS neaptvertām vienībām;
- emisijām, kas saistītas ar siltumu, kas tiek eksportēts uz ES ETS iekārtām;
- atlikumgāzēm vai kurināmo, kas sadedzināts lāpā tādām vajadzībām, kas nav saistītas ar sadedzināšanu lāpā drošības apsvērumu dēļ²⁷.

Piemērs. Oglekļa emisiju pārvirze: iespējama vairāk nekā viena apakšiekārta, izmantojot vienu rezerves pieeju

Aplūkosim izdomātu pienotavu ar katlu, kas ražo izmērāmu siltumu gan piena pulvera ražošanai (saskaņā ar Komisijas Lēmumu 2019/708²⁸ tiek uzskatīts, ka tā ir pakļauta oglekļa emisiju pārvirzes riskam), gan šķidrā piena sterilizācijas procesam (saskaņā ar Komisijas Lēmumu 2019/708 tiek uzskatīts, ka tas nav pakļauts oglekļa emisiju pārvirzes riskam). Uz nevienu no minētajiem produktiem neattiecas produkta līmeņatzīme, un tādēļ, ja vien iespējams, ir jāizmanto siltuma līmeņatzīmes metodoloģija. Tā kā šajos ražošanas procesos tiek patērēts izmērāms siltums, šī rezerves pieeja tik tiešām ir piemērojama. Tomēr siltums tiek patērēts divos ražošanas procesos, un katram no tiem ir atšķirīgs oglekļa emisiju pārvirzes statuss. Tādēļ patērētais siltums (ko saražojis katls), ir jāsadala pa divām apakšiekārtām; katrai daļai ir atsevišķs oglekļa emisiju pārvirzes statuss.

Ja vismaz 95 % no iekārtā patērētā kopējā siltuma ir tas pats oglekļa emisiju pārvirzes statuss, var pieņemt, ka arī atlikušajam patērētā siltuma daudzumam (5 % vai mazāk) ir tas pats oglekļa emisiju pārvirzes statuss. Tas pats *de minimis* noteikums attiecas uz kurināmā līmeņatzīmes apakšiekārtām un procesa emisiju apakšiekārtām. Šis noteikums sīkāk izskaidrots *Norādījumu dokumentā Nr. 2 par kvotu piešķiršanu iekārtas līmenī*.

Faktiski tas attiecas uz visu ielaidi, izlaidi un attiecīgajām emisijām, kas norādītas “siltuma līmeņatzīmes apakšiekārtas” definīcijā (sk. *FAR* 2. panta 3. punktu). Šāda pati loģika ir attiecināma arī uz kurināmā un procesa emisiju apakšiekārtām, kas saistītas ar produktiem, kuriem ir atšķirīgi oglekļa emisiju pārvirzes statusi.

Sīkāku informāciju par to, kā piemērot sadales principu, darbības attiecinot uz vairāk nekā vienu apakšiekārtu, sk. Norādījumu dokumentā Nr. 3 par datu vākšanu.

Pienācīgi jāparūpējas par to, lai:

- apakšiekārtas savstarpēji nepārklājas (nebūtu divkāršas uzskaites);
- tiktu ņemta vērā visa atbilstošā ielaide (kurināmais, siltums u. tml.) un izlaide (produkti, siltums, elektroenerģija u. tml.).

5.3. Korekcijas koeficienti

Piešķiramo kvotu provizorisko ikgadējo apjomu, kas tiek noteikts apakšiekārtas līmenī, var koriģēt, izmantojot vairākus korekcijas koeficientus, kas ir apkopoti turpmākajā tabulā un īsi aprakstīti turpmākajās apakšiedaļās.

²⁷ Papildu informāciju par šo tēmu sk. *Norādījumu dokumentā Nr. 8 par atlikumgāzēm un procesa emisiju apakšiekārtām*.

²⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32019D0708>

6. tabula. Pārskats par korekcijas koeficientiem, kas var tikt piemēroti galīgā piešķiramo kvotu apjoma aprēķinā

Korekcijas koeficients	Oglekļa emisiju pārvirzes statuss	Nosaka	vērtība	Piemērojamība
CLEF	CL	Direktīva	1,000	Visām apakšiekārtām, kuras tiek uzskatītas par tādām, kas visos gados ir pakļautas ievērojamam oglekļa emisiju pārvirzes riskam
	Nav CL	Direktīva	0,300 līdz 0,000	Visām apakšiekārtām, kuras netiek uzskatītas par tādām, kas ir pakļautas ievērojamam oglekļa emisiju pārvirzes riskam; pēc 2026. gada koeficienta vērtība samazinās no 0,300 līdz 0 2030. gadā
		Direktīva	0,300	Centralizētās siltumapgādes apakšiekārtām visos gados
SSKK		Komisija	Būs jānosaka	Visām esošajām iekārtām, kuras var pretendēt uz kvotu bezmaksas piešķiršanu saskaņā ar 10.a pantu gados, kad provizoriskais bez maksas piešķiramo kvotu apjoms pārsniedz pieejamo bezmaksas kvotu daudzumu, kas noteikts Direktīvā
LSK ²⁹		Direktīva un FAR	2,2 %	Elektroenerģijas ražošanas iekārtas, kas var pretendēt uz kvotu bezmaksas piešķiršanu (centralizētā siltumapgāde, augstas efektivitātes CHP) gadījumā, ja attiecīgajā gadā netiek piemērots SSKK. LSK tiek piemērots no 2013. gada, tā vērtībai pieaugot līdz 2,2 % 2021. gadā
LSK		FAR	2,2 %	Jaunas iekārtas, sākot ar katra kvotu piešķiršanas perioda 1. gadu Jaunām elektroenerģijas ražošanas iekārtām, kas var pretendēt uz kvotu bezmaksas piešķiršanu, to piemēro tikai gadījumā, ja attiecīgajā gadā netiek piemērots SSKK

5.3.1. Oglekļa emisiju pārvirzes riska koeficients

Sīki izstrādāts paskaidrojums atrodams Norādījumu dokumentā Nr. 2 par kvotu piešķiršanas metodoloģiju iekārtas līmenī.

Emisijas kvotu provizorisko ikgadējo apjomu reizina ar tā saukto “oglekļa emisiju pārvirzes riska koeficientu” (CLEF).

Komisija ir izstrādājusi to nozaru un apakšnozaru (provizorisko) sarakstu, kuras tiek uzskatītas par tādām, kas ir pakļautas ievērojamam oglekļa emisiju pārvirzes riskam. Oglekļa emisiju pārvirzes riska koeficients (CLEF), ko izmanto, piešķirot kvotas šīm nozarēm, visiem gadiem ir 1,00.

Piešķirot kvotas nozarēm, kas nav ietvertas šajā sarakstā, oglekļa emisiju pārvirzes riska koeficients ir 0,30 līdz 2026. gadam, samazinoties līdz 0 2030. gadā. Tas nozīmē, ka no tā brīža par iekārtām, kas ir šajās nozarēs, katru gadu tiks saņemts mazāk kvotu nekā iepriekšējā gadā.

7. tabulā sniegts pārskats par oglekļa emisiju pārvirzes riska koeficientiem.

²⁹ Pārskatu par LSK skaitliskajām vērtībām gadu gaitā sk. Norādījumu dokumentā Nr. 2 par kvotu piešķiršanu.

7. tabula. Pārskats par oglekļa emisiju pārvirzes riska koeficientiem

Gads	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Riska koeficients (<i>CLEF</i>), ja tiek uzskatīts, ka pastāv ievērojams oglekļa emisiju pārvirzes (<i>CL</i>) risks	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>CLEF</i> , ja tiek uzskatīts, ka nepastāv ievērojams <i>CL</i> risks	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,225	0,150	0,075	0
<i>CLEF</i> centralizētajai siltumapgādei	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300

Pēc tam, kad ticis piemērots oglekļa emisiju pārvirzes riska koeficients, var piemērot starpsektoru korekcijas koeficientu vai lineāro samazinājuma koeficientu.

5.3.2. Starpsektoru korekcijas koeficients

Visām iekārtām, kuras var pretendēt uz bezmaksas kvotām saskaņā ar pārskatītās direktīvas 10.a pantu, nepieciešamības gadījumā ir jāpiemēro³⁰ starpsektoru korekcijas koeficients. Tostarp šādas iekārtas ir ģeneratori, kas neražo elektroenerģiju, kā arī elektroenerģijas ražošanas iekārtas, kas var pretendēt uz bezmaksas kvotām saskaņā ar 10.a panta 4. punktu, t. i., augstas efektivitātes *CHP* un centralizētās siltumapgādes iekārtas.

Starpsektoru korekcijas koeficients var būt nepieciešams, lai nodrošinātu, ka kopējais bezmaksas piešķiramo kvotu apjoms nepārsniedz bezmaksas piešķiramo kvotu maksimālo apjomu saskaņā ar ETS direktīvas 10.a panta 5. punktu un 10.a panta 5.a punktu³¹. Tādēļ provizorisks bezmaksas piešķiramo kvotu apjoms var atšķirties no galīgā bezmaksas piešķiramo kvotu apjoma, ko saņemt operatori.

To, vai starpsektoru korekcijas koeficients ir nepieciešams, un – attiecīgos gadījumos – tā vērtību noteiks Komisija pēc informācijas par visiem *NIM* saņemšanas, ņemot vērā provizorisko bezmaksas piešķiramo kvotu apjomu, izmantojot atjauninātās līmeņatzīmju vērtības un piemērojot attiecīgo oglekļa emisiju pārvirzes koeficientu. Ja tiktu piemērots starpsektoru korekcijas koeficients, tas būtu identisks visām esošajām iekārtām. SSKK netiek piemērots jaunām iekārtām. Nepieciešamība šo koeficientu izmantot un tā vērtība dažādos ceturtnā tirdzniecības perioda gados var būt atšķirīga.

Vienādojumus, kurus izmanto, piemērojot starpsektoru korekcijas koeficientu, sk. šā norādījumu dokumenta 2. iedaļā un Norādījumu dokumenta Nr. 2 4. iedaļā.

³⁰ Tas nozīmē, ka SSKK vērtība ir mazāka par 1 (vai 100 %), ja to izmanto, lai aprēķinātu galīgo bezmaksas piešķiramo kvotu apjomu.

³¹ Bez maksas piešķiramo kvotu maksimālais apjoms saskaņā ar pārskatītās ETS direktīvas 10.a panta 5. punktu un 5.a punktu = ETS emisiju maksimālā robežvērtību

* (1 – izsolāmo kvotu daļa (0,57) + bezmaksas piešķiršanas rezerve (0,03)). Ja maksimālais apjoms (57 %) gadā nav izmantots, atlikusī daļa tiek pārnesta uz nākamajiem gadiem.

5.3.3. Lineārais samazinājuma koeficients

Saskaņā ar pārskatītās direktīvas 9. pantu kopējais bez maksas izdoto kvotu apjoms lineāri samazinās, piemērojot koeficientu 2,2 %, katru gadu, sākot no 2021. gada. Tādēļ jaunām iekārtām provizoriskais kopējais ikgadējais piešķiramo emisijas kvotu apjoms tiks samazināts katru gadu 2,2 % apmērā no provizoriskā kopējā ikgadējā piešķiramo kvotu apjoma, un katra kvotu piešķiršanas perioda pirmais gads būs atskaites gads. Elektroenerģijas ražošanas iekārtām, kas var pretendēt uz kvotu bezmaksas piešķiršanu (centralizētā siltumapgāde, augstas efektivitātes *CHP*), LSK tiek piemērots vienīgi gadījumā, ja attiecīgā gadā netiek piemērots SSKK (pārskatītās direktīvas 10.a panta 4. punkts). LSK netiek piemērots citu esošo iekārtu provizoriskajam piešķiramo kvotu apjomam.

8. tabulā norādītas LSK vērtības, ko piemēro katrā 4. perioda gadā, katrā no kvotu piešķiršanas periodiem nošķirot elektroenerģijas ražošanas iekārtas un jaunas iekārtas.

8. tabula. Lineārā samazinājuma koeficienta vērtības katram gadam

Gads	Lineārais samazinājuma koeficients		
	Elektroenerģijas ražošanas iekārtas	Jaunas iekārtas	
2021	0,8562	1,000	
2022	0,8342	0,9780	
2023	0,8122	0,9560	
2024	0,7902	0,9340	
2025	0,7682	0,9120	
2026	0,7462		1,000
2027	0,7242		0,9780
2028	0,7022		0,9560
2029	0,6802		0,9340
2030	0,6582		0,9120

Vienādojumus, kurus izmanto, piemērojot lineārā samazinājuma koeficientu, sk. Norādījumu dokumenta Nr. 2 4. iedaļā.

A pielikums. Laika grafiks – pārskatītajā ES ETS noteiktie svarīgākie datumi

XX	Komisija pieņem Savienības mēroga pārejas noteikumus saskaņotai bezmaksas emisijas kvotu iedalei ³² Deleģētā akta veidā, kam seko 2 mēnešus ilgs pārbaudes periods. ³³
2019. gada 30. maijs	Pieteikšanās ³⁴ termiņš dalībvalstīm kvotu bezmaksas piešķiršanai 2021.–2025. gadā (dalībvalstis var noteikt atšķirīgu termiņu, kas ir ne vairāk kā vienu mēnesi agrāks vai vēlāks).
2019. gada 30. jūnijs	Datums, kurā tiek nošķirtas “jaunas iekārtas” un “esošas iekārtas” pirmajam kvotu piešķiršanas periodam 4. periodā. Sk. šā norādījumu dokumenta 4.1. iedaļu. ³⁵
2019. gada 30. septembris	DV informācijas iesniegšana par valsts īstenošanas pasākumiem pirmajam kvotu piešķiršanas periodam 4. periodā ³⁶ .
2021. gada 28. februāris	Pirmā bezmaksas kvotu apjoma piešķiršana iekārtām pirmajam kvotu piešķiršanas periodam 4. periodā ³⁷ .
2024. gada 30. maijs	Pieteikšanās termiņš dalībvalstīm kvotu bezmaksas piešķiršanai 2021.–2025. gadā (dalībvalstis var noteikt atšķirīgu termiņu, kas ir ne vairāk kā vienu mēnesi agrāks vai vēlāks).
2024. gada 30. jūnijs	Datums, kurā tiek nošķirtas “jaunas iekārtas” un “esošas iekārtas” otrajam kvotu piešķiršanas periodam 4. periodā.
2024. gada 30. septembris	DV informācijas iesniegšana par valsts īstenošanas pasākumiem otrajam kvotu piešķiršanas periodam 4. periodā ³⁸ .
2026. gada 28. februāris	Pirmā bezmaksas kvotu apjoma piešķiršana iekārtām otrajam kvotu piešķiršanas periodam 4. periodā ³⁹ .

³² Pārskatītās ETS direktīvas 10.a panta 1. punkts

³³ Tas stāties spēkā, ja pārbaudes periodā nav izteikti iebildumi.

³⁴ Definēta kā operatora verificētā *NIM* bāzlīnijas ziņojuma un monitoringa metodoloģijas plāna (*MMP*) iesniegšana.

³⁵ Pārskatītās ETS direktīvas 3.h pants

³⁶ Pārskatītās ETS direktīvas 11. panta 1. punkts

³⁷ Pārskatītās ETS direktīvas 11. panta 2. punkts

³⁸ Pārskatītās ETS direktīvas 11. panta 1. punkts

³⁹ Pārskatītās ETS direktīvas 11. panta 2. punkts

B saraksts. Definīciju saraksts

Šajā pielikumā ietverts to jēdzienu definīciju saraksts, kuri attiecas uz bezmaksas kvotu piešķiršanu ES ETS 4. periodā. Ietvertas gan oficiālās definīcijas, kas sniegtas pārskatītās ES ETS direktīvas vai FAR juridiskajos tekstos (ievietotas pēdiņās), kā arī neformāli paskaidrojumi. Šie paskaidrojumi ir izstrādāti, lai veicinātu lasītāju izpratni par norādījumu dokumentiem. Šajā pielikumā ietvertie neformālie paskaidrojumi neizstāj juridiskās definīcijas, un tiem nav juridiska statusa. Turpmāk vispirms sniegta oficiālā definīcija (ja tāda ir), tostarp arī attiecīgais panta numurs, un attiecīgos gadījumos tai seko neformālais paskaidrojums.

I pielikumā norādītās darbības

ES ETS direktīvas I pielikumā ietvertais darbību saraksts, kurā noteiktas “darbību kategorijas, uz kurām attiecas šī direktīva”. Citiem vārdiem sakot: I pielikumā noteiktas darbības un darbību sliekšņvērtības, kas nosaka to, kuras iekārtas ir jāietver ES ETS.

Apakšiekārta

Apakšiekārta ir visa ielaide, izlaide un attiecīgās emisijas, kas saistītas ar konkrēto pieeju kvotu piešķiršanai. Šis jēdziens sīkāk paskaidrots *Norādījumu dokumenta Nr. 5* pielikumā.

Atlikumgāzes

FAR 2. panta 11. punkts: ““atlikumgāze” ir gāze, kas standartapstākļos satur nepilnīgi oksidējušos oglekli gāzveida stāvoklī un kas radusies kādā no 10. punktā uzskaitītajiem procesiem; saskaņā ar Komisijas Regulas (ES) Nr. 601/2012 3. panta 50. punktu “standartapstākļi” ir 273,15 K temperatūra un 101 325 Pa spiediens, kas raksturo normālkubikmetru (Nm³)”.

Atlikumgāzes, ja tās rodas ārpus produkta līmeņatzīmes robežām, ir gāzes, kas satur nepilnīgi sadedzinātu oglekli, kas tiek iegūts jebkādu FAR 2. panta 10. punkta a) līdz f) apakšpunktā uzskaitīto darbību rezultātā. *Papildu norādījumus par šo tēmu sk. arī Norādījumu dokumentā Nr. 8 par atlikumgāzēm.*

Centralizēta siltumapgāde

FAR 2. panta 4. punkts: ““centralizēta siltumapgāde” ir telpas siltumapgādei vai aukstumapgādei vai mājsaimniecībām domāta karstā ūdens ražošanai paredzēta izmērāma siltuma sadale tīklā ēkām vai objektiem, ko neaptver ES ETS, izņemot izmērāmo siltumu, ko izmanto produktu ražošanai un saistītām darbībām vai elektroenerģijas ražošanai”.

Siltums, kas tīklā tiek eksportēts uz objektiem, ko neaptver ES ETS, un ko izmanto telpu apsildei, aukstumapgādei vai mājsaimniecību karstā ūdens ražošanai.

Centralizētās siltumapgādes apakšiekārta

FAR 2. panta 5. punkts: ““centralizētās siltumapgādes apakšiekārta” ir ielaide, izlaide un attiecīgās emisijas, ko neaptver produkta līmeņatzīmes apakšiekārta, kas saistītas ar izmērāma siltuma ražošanu un/vai importu no ES ETS aptvertas iekārtas, ja šo siltumu eksportē centralizētās siltumapgādes vajadzībām”.

Apakšiekārta, kas noteikta ES ETS iekārtā, lai aprēķinātu bez maksas piešķiramo emisijas kvotu apjomu, uz kādu iekārta var pretendēt tādēļ, ka tā eksportē siltumu centralizētās

siltumapgādes vajadzībām.

Elektroenerģijas ražošanas iekārta

Direktīvas 3. panta u) punkts: ““elektroenerģijas ražošanas iekārta” ir iekārta, kurā 2005. gada janvārī vai pēc tam ražota elektroenerģija pārdošanai trešām personām un kurā no I pielikumā uzskaitītajām darbībām tiek veikta vienīgi “kurināmā sadedzināšana””.

Īpaši elektroenerģijas ražotāji (kuriem ir konts Eiropas Savienības darījumu žurnālā (*EUTL*)), kas ražo un pārdod elektroenerģiju, kā arī var ražot siltumu, cita veida enerģiju vai produktus, ar nosacījumu, ka tie nav saistīti ar I pielikumā uzskaitītajām darbībām. Tas nozīmē to, ka iekārta, kas ražo elektroenerģiju, ko tā pati iekārta izmanto I pielikumā uzskaitīto produktu ražošanai, netiek uzskatīta par elektroenerģijas ražošanas iekārta. Tikai tādā gadījumā, ja elektroenerģija (vai tās daļa) tiek pārdota, tie tiek uzskatīti par elektroenerģijas ražošanas iekārtām. Tādēļ ir jāņem vērā periods no 2005. līdz 2018. gadam (ieskaitot). Sīkāku informāciju sk. *Norādījumu dokumentā elektroenerģijas ražošanas iekārta identificēšanai*⁴⁰.

ES ETS direktīva

Direktīva 2003/87/EK, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2018/410/EK, kas šajā dokumentā saukta par “pārskatīto ES ETS direktīvu”.

Esoša iekārta

FAR 2. panta 1. punkts: ““esoša iekārta” ir jebkura iekārta, kas veic vai nu vienu vai vairākas Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitītās darbības, vai darbību, kura ES ETS pirmo reizi iekļauta saskaņā ar minētās direktīvas 24. pantu, un kam siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja piešķirta līdz šādai dienai vai šādā dienā:

- a) uz 2021.–2025. gada periodu – 2019. gada 30. jūnijs;
- b) uz 2026.–2030. gada periodu – 2024. gada 30. jūnijs”.

Jebkura tāda iekārta ES ETS darbības jomā, kas nav jauna iekārta.

Iedales periods

FAR 2. panta 15. punkts: ““iedales periods” ir piecu gadu periods, kas sākas 2021. gada 1. janvārī, un katrs nākamais piecu gadu periods”.

4. periods sastāv no 2 iedales periodiem; pirmais no tiem ilgst no 2021. gada 1. janvāra līdz 2025. gada 31. decembrim, otrs – no 2026. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim.

Iekārta

Direktīvas 3. panta e) punkts: ““iekārta” nozīmē stacionāru tehnisko vienību, kur veic vienu vai vairākas darbības, kas minētas (ES ETS direktīvas) I pielikumā, un citas tieši saistītas darbības, kurām ir tehniska saistība ar šajā objektā veicamajām darbībām un kuras var ietekmēt emisijas un piesārņojumu”.

Stacionāra iekārta vai vienība, kas ražo enerģiju vai produktus, ko aptver ES ETS, un saistītās darbības, kurām ir tehniska saistība ar iekārta vai vienību un kuras ietekmē emisijas.

Izmērāms siltums

FAR 2. panta 7. punkts: ““izmērāms siltums” ir neto siltuma plūsma, kas tiek transportēta pa identificējamiem cauruļvadiem vai kanāliem ar siltumnesēju, piemēram, tvaiku, karstu gaisu,

⁴⁰ https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/docs/guidance_electricity_generators_en.pdf

ūdeni, eļļu, šķidriem metāliem un sāļiem, un kam ir uzstādīts siltuma skaitītājs vai tādu būtu iespējams uzstādīt”.

Izmērāma siltuma plūsmām ir visas turpmāk minētās īpašības:

- tās ir neto plūsmas, kas nozīmē, ka siltumsaturs kondensātā vai siltumnesējā, kas atgriežas līdz siltuma piegādātājam, tiek atskaitīts;
- siltuma plūsmas tiek transportētas pa cauruļvadiem vai kanāliem;
UN
- siltuma plūsmas tiek transportētas ar siltumnesēju, piemēram, tvaiku, karstu gaisu, ūdeni, eļļu, šķidriem metāliem vai sāļiem;
UN
- siltuma plūsmas tiek mērītas vai var izmērīt ar siltuma skaitītāju⁴¹ (proti, ja siltuma skaitītājs ir jebkāda ierīce, kas var izmērīt saražotās enerģijas daudzumu, balstoties uz plūsmas apjomu un temperatūrām).

Jauna iekārta

Direktīvas 3. panta h) punkts: ““jauna iekārta” ir jebkura iekārta, kura veic vienu vai vairākas I pielikumā uzskaitītās darbības un kurai siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas atļauja atļauja pirmo reizi saņemta laikposmā, kas sākas trīs mēnešus pirms dienas, kurā iesniedzams 11. panta 1. punktā paredzētais saraksts, un beidzas trīs mēnešus pirms dienas, kurā iesniedzams nākamais minētajā pantā paredzētais saraksts”.

Pilnīgi jaunas iekārtas, kas nav ekspluatācijā *NIM* saraksta izveidošanas laikā un ko nosaka atkarībā no siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas saņemšanas datuma (pēdējais termiņš ir 3 mēneši pirms *NIM* saraksta iesniegšanas).

Kompetentā iestāde

Kompetentā iestāde vai iestādes, kas izraudzītas saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 18. pantu. Katrai dalībvalstij var būt viena vai vairākas kompetentās iestādes.

Kurināmā līmeņatzīmes apakšiekārta

FAR 2. panta 6. punkts: ““kurināmā līmeņatzīmes apakšiekārta” ir ielaide, izlaide un attiecīgās emisijas, ko neaptver produkta līmeņatzīmes apakšiekārta, kas saistītas ar neizmērāmā siltuma ražošanu, sadedzinot kurināmo, kuru izmanto produktu ražošanai, mehāniskās enerģijas ražošanai (izņemot nolūkā saražot elektroenerģiju), siltumapgādei vai aukstumapgādei (izņemot patēriņu nolūkā saražot elektroenerģiju), ieskaitot sadedzināšanu lāpā drošības apsvērumu dēļ”.

Apakšiekārta, kas noteikta ES ETS iekārtā, lai aprēķinātu bez maksas piešķiramo emisijas kvotu apjomu, uz kādu iekārta var pretendēt tādēļ, ka tā patērē kurināmo (kad to neizmanto, lai ražotu produktus, uz kuriem attiecas produktu līmeņatzīmes, vai ražotu izmērāmu siltumu, uz ko attiecas kurināmā līmeņatzīme, vai arī ražotu elektroenerģiju).

Kvota

Direktīvas 3. panta a) punkts: ““kvota” nozīmē atļauju emitēt vienu tonnu oglekļa dioksīda ekvivalenta noteiktā periodā, un tā ir derīga vienīgi šajā direktīvā izvirzītajiem mērķiem un pārskaitāma citiem saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem”.

⁴¹ *FAR* joprojām tiek izmantots termins “siltuma skaitītājs”, kaut gan Mērinstrumentu direktīvā tiek izmantots termins “siltumenerģijas skaitītājs”.

Kvota, kuru var izmantot, lai, izpildot ES ETS noteiktās saistības, nosegtu vienu tonnu SEG emisijas, ko radījis ES ETS dalībnieks, un kura ir pārskaitāma (t. i., tirgojama).

Operators

Direktīvas 3. panta f) punkts: ““operators” nozīmē jebkuru personu, kas ekspluatē vai kontrolē iekārtu, vai gadījumos, kad to paredz attiecīgās valsts tiesību akti, personu, kurai deleģētas ekonomiskas pilnvaras attiecībā uz iekārtas tehnisku funkcionēšanu”.

Persona, kas tiesīga pieņemt lēmumus par iekārtu.

Procesa emisiju apakšiekārta

FAR 2. panta 10. punkts: ““procesa emisiju apakšiekārta” ir Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitītās siltumnīcefekta gāzu emisijas (izņemot oglekļa dioksīda emisijas), kas rodas ārpus šīs regulas I pielikumā iekļauto produktu līmeņatzīmju sistēmu robežām, vai oglekļa dioksīda emisijas, kas rodas ārpus šīs regulas I pielikumā iekļauto produktu līmeņatzīmju sistēmu robežām, ja tās ir jebkura turpmāk minētā procesa tiešs un tūlītējs rezultāts, un emisijas, kas rodas atlikumgāzu sadedzināšanā izmērāma siltuma, neizmērāma siltuma vai elektroenerģijas ražošanai, ar nosacījumu, ka tiek atskaitītas emisijas, kas būtu radušās, sadedzinot tādu dabasgāzes daudzumu, kurš līdzvērtīgs sadedzinātā nepilnīgi oksidētā oglekļa tehniski izmantojamajam enerģētiskajam saturam:

- a) tāda metāla savienojumu ķīmiskā, elektrolītiskā vai pirometalurģiskā reducēšana rūdās, koncentrātos un sekundārajos materiālos, kuras pamatmērķis nav siltuma ražošana;
- b) tāda piemaisījumu atdalīšana no metāliem un metālu savienojumiem, kuras pamatmērķis nav siltuma ražošana;
- c) karbonātu sadalīšana (izņemot karbonātus dūmgāzu attīrīšanai skruberī), kuras pamatmērķis nav siltuma ražošana;
- d) produktu un starpproduktu ķīmiskā sintēze, kuras ietvaros reakcijā piedalās oglekli saturošs materiāls un kuras pamatmērķis nav siltuma ražošana;
- e) oglekli saturošu piedevu vai izejmateriālu izmantošana pamatmērķim, kas nav siltuma ražošana;
- f) pusmetālu vai nemetālu oksīdu, piem., silīcija oksīdu un fosfātu, ķīmiskā vai elektrolītiskā reducēšana, kuras pamatmērķis nav siltuma ražošana”.

Apakšiekārta, kas noteikta ES ETS iekārtā, lai aprēķinātu bez maksas piešķiramo emisijas kvotu apjomu, uz kādu iekārta var pretendēt tādēļ, ka tā emitē procesa emisijas. Procesa emisiju apakšiekārta var radīt jebkādas no turpmāk minētajām emisijām, ja emisijas notiek ārpus produkta līmeņatzīmes robežām:

1. siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas nav saistītas ar CO₂ emisijām (t. i., N₂O emisijas noteiktās nozarēs; to darbību sarakstu, attiecībā uz kurām N₂O emisijas ir ietvertas ES ETS 4. periodam, sk. ES ETS direktīvas I pielikumu);
2. CO₂ emisijas jebkādu *FAR* 2. panta 10. punkta a) līdz f) apakšpunktā uzskaitīto darbību rezultātā;
3. emisijas, kas radušās, sadedzinot atlikumgāzes, ja tās tiek sadedzinātas, lai ražotu siltumu vai elektroenerģiju. Tiek ņemtas vērā vienīgi tās emisijas, kas radušās papildus emisijām, kas rastos, ja tiktu izmantota dabasgāze. Tāpat arī tiek ņemts vērā vienīgi “tehniski izmantojamais enerģētiskais saturs”, kas nozīmē, ka rezultātā iegūtajam daudzumam tiek piemērota korekcija, kas balstās uz to, ka gadījumos, kad tiek izmantota atlikumgāze, un gadījumos, kad tiek izmantots tāds pats references kurināmā daudzums, ir atšķirīga efektivitāte. Šī veida procesa emisijas attiecas uz atlikumgāzēm. Papildu norādījumus par šo tēmu sk. Norādījumu dokumentā Nr. 8 par atlikumgāzēm.

“Procesa emisijas”, kas definētas Monitoringa un ziņošanas regulā, ne vienmēr atbilst “procesa emisijām”, kas noteiktas, veicot sašķelšanu apakšiekārtās, lai varētu piešķirt kvotas. Proti, procesa emisijas dūmgāzu attīrīšanas rezultātā tiek uzskatītas par daļu no attiecīgā sadedzināšanas procesa siltuma un kurināmā līmeņatzīmes apakšiekārtās. Gadījumā, ja pastāv atšķirības starp FAR un MZR, noteicošie ir FAR.

Produkta līmeņatzīmes apakšiekārta

FAR 2. panta 2. punkts: ““produkta līmeņatzīmes apakšiekārta” ir ar tāda produkta ražošanu saistītā ielaide, izlaide un attiecīgās emisijas, kuram Komisijas Deleģētās regulas XXX I pielikumā noteikta līmeņatzīme”.

Apakšiekārta, kas noteikta ES ETS iekārtā, lai aprēķinātu bez maksas piešķiramo emisijas kvotu apjomu, uz kādu iekārta var pretendēt saistībā ar to, ka tā ražo produktus, uz kuriem attiecas produktu līmeņatzīmes.

Sadedzināšana

Direktīvas 3. panta t) punkts: ““sadedzināšana” ir kurināmā oksidēšana neatkarīgi no tā, kā tiek izmantota šajā procesā ražotā siltumenerģija, elektroenerģija vai mehāniskā enerģija, un citas tieši saistītas darbības, tostarp dūmgāzu attīrīšana”.

Siltuma līmeņatzīmes apakšiekārta

FAR 2. panta 3. punkts: ““siltuma līmeņatzīmes apakšiekārta” ir ielaide, izlaide un attiecīgās emisijas, ko neaptver ar ražošanu saistītā produkta līmeņatzīmes apakšiekārta, kas saistītas ar izmērāma siltuma ražošanu (izņemot ražošanu no elektroenerģijas) un/vai importu no ES ETS aptvertas iekārtas, ja šis siltums:

- tiek patērēts konkrētās iekārtas robežās produktu ražošanai, mehāniskās enerģijas ražošanai (izņemot nolūkā saražot elektroenerģiju), siltumapgādei vai aukstumapgādei (izņemot patēriņu nolūkā saražot elektroenerģiju)
- vai tiek eksportēts uz iekārtu vai citu vienību, ko ES ETS neaptver, taču ne centralizētās siltumapgādes vajadzībām; te neietilpst eksports elektroenerģijas ražošanai”.

Apakšiekārta, kas noteikta ES ETS iekārtā, lai aprēķinātu bez maksas piešķiramo emisijas kvotu apjomu, uz kādu iekārta var pretendēt tādēļ, ka tā patērē izmērāmu siltumu (kad to neizmanto, lai ražotu produktus, uz kuriem attiecas produktu līmeņatzīmes, vai ražotu elektroenerģiju) vai eksportē siltumu ārpus ES ETS tādām vajadzībām, kas nav saistītas ar centralizēto siltumapgādi.

C pielikums. Saīsinājumu saraksts

<i>ALC</i>	Darbības līmeņa izmaiņu īstenošanas akts
<i>Adt</i>	gaissausās tonnas
<i>AVR</i>	Akreditācijas un verifikācijas regula
<i>BFG</i>	domnas gāze
<i>BOFG</i>	skābekļa konvertora gāze
<i>BM</i>	līmeņatzīme
<i>BMU</i>	Līmeņatzīmju atjaunināšanas īstenošanas akts
<i>CA</i>	kompetentās iestādes
<i>CCS</i>	oglekļa dioksīda uztveršana un uzglabāšana
<i>CCU</i>	oglekļa dioksīda uztveršana un izmantošana
<i>CEMS</i>	pastāvīgās emisiju monitoringa sistēmas
<i>CEN</i>	Eiropas Standartizācijas komiteja
<i>CHP</i>	koģenerācija
<i>CIM</i>	pilnīgi saskaņotie Savienības mēroga pārejas pasākumi saskaņā ar ES ETS direktīvas 10.a panta 1. punktu
<i>CLL</i>	Oglekļa emisiju pārvirzes saraksts, deleģētais akts
<i>COG</i>	koksa gāze
<i>CWT</i>	CO ₂ svērtā tonna
<i>CLEF</i>	oglekļa emisiju pārvirzes riska koeficients
<i>DV</i>	dalībvalstis
<i>EK</i>	Eiropas Komisija
<i>ES ETS</i>	Eiropas emisijas kvotu tirdzniecības sistēma
<i>ETS</i>	emisijas kvotu tirdzniecības sistēma; šeit vienmēr tā ir ES ETS
<i>FAR</i>	Savienības mēroga noteikumi saskaņotai bezmaksas emisijas kvotu iedalei saskaņā ar ES ETS direktīvas 10.a panta 1. punktu
<i>HAL</i>	vēsturiskais darbības līmenis
<i>IKP</i>	iekšzemes kopprodukts
<i>IPPC</i>	piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole
<i>ISO</i>	Starptautiskā Standartizācijas organizācija
<i>KN/KK</i>	kvalitātes nodrošināšana/kvalitātes kontrole
<i>LSK</i>	lineārais samazinājuma koeficients
<i>MZR</i>	Monitoringa un ziņošanas regula
<i>MZV</i>	monitorings, ziņošana un verifikācija
<i>NCV</i>	zemākā siltumspēja
<i>NIM</i>	valsts īstenošanas pasākumi
<i>SEG</i>	siltumnīcefekta gāze
<i>SK</i>	samazinājuma koeficients
<i>SSKK</i>	starpsektoru korekcijas koeficients
<i>UCTE</i>	Elektroenerģijas pārvades koordinācijas apvienība
<i>VCM</i>	vinilhlorīda monomērs

D pielikums. Salīdzinājums ar 2011. gada Norādījumu dokumentu Nr. 1

Turpmāka tabulā parādīts, kāda ir 2011. gadā izdotās Norādījumu dokumenta Nr. 1 versijas iedaļu savstarpējā saistība ar pašreizējās 2019. gada versijas iedaļām, kā arī tas, kur aplūkotas galvenās tēmas. Lūdzu, ievērojiet, ka dažādo versiju atbilstošo iedaļu saturs var būt ievērojami izmainīts atbilstoši jaunajiem noteikumiem, kas ietverti pārskatītajā ETS direktīvā vai *FAR* regulā. “-” nozīmē to, ka tēma netika ietverta attiecīgajā *GD*.

Saturs rādītājs	Iedaļa		Komentāri
	2011 <i>GD1</i>	2019 <i>GD1</i>	
Ievads	1.	1.	Precizēts, <i>CIMS</i> 2011. gada <i>GD</i> aizstājot ar <i>FAR</i> 2019. gada <i>GD</i>
Norādījumu dokumenta statuss	1.1.	1.1.	
Norādījumu dokumentu vispārīgs apraksts	1.2.	1.2.	Atjaunināts <i>GD</i> saraksts, lai tas atbilstu 2019. gada versijas darbības jomai un nosaukumiem
Norādījumu dokumentu izmantošana	1.3.	1.3.	
Šā norādījumu dokumenta darbības joma	1.4.	1.5.	
Papildu norādījumi	1.5.	1.4.	
Jauni elementi kvotu piešķiršanas metodoloģijā	2.	2.	2011. gada <i>GD</i> saukts par “mērķi”
Emisijas kvotu piešķiršanas procesa pārskats	3.	3.	2019. gada <i>GD</i> atjaunināts process, datu vākšanā un piešķiramo kvotu apjoma aprēķināšanā ietverot <i>BM</i> atjaunināšanas soli, kā arī ietverot jaunus elementus/soļus <i>FAR</i> , un ieviesta standartizēta terminoloģija ziņojumiem, veidnēm un iesniedzamajiem dokumentiem
Attiecīgās iekārtas	4.	4.	2019. gada <i>GD</i> ietverts pārskats par prasībām dažāda veida (apakš-)iekārtām attiecībā uz <i>NIM</i> iekļaušanu un datu iesniegšanu
Kuras iekārtas ir iekļautas <i>NIM</i> ?	4.1.	4.1.	
Kas bez maksas saņem emisijas kvotas?	4.2.	4.1.	
Kvotu piešķiršanas metodoloģijas	5.	5.	
Pieejas pārskats apakšiekārtas līmenī	5.1.	5.2.	2019. gada <i>GD</i> ietverts jauns apakšiekārtas veids; šī apakšiekārta paredzēta siltuma eksportam centralizētās siltumapgādes vajadzībām
Vispārīga informācija par produktu līmeņatzīmēm	5.2.	-	
Sašķelšana apakšiekārtās	5.3.	5.2.	
Korekcijas koeficienti	5.4.	5.3.	2019. gada <i>GD</i> ietverts pārskats par to, kad/kuros gadījumos katrs no korekcijas koeficientiem ir jāpiemēro
Oglekļa emisiju pārvirzes riska koeficients	5.4.1.	5.3.1.	
Starpsektoru korekcijas koeficients	5.4.2.	5.3.2.	

Lineārais samazinājuma koeficients	5.4.3.	5.4.3.	Tabula ar LSK vērtībām pārcelta no <i>GD2</i> uz <i>GD1</i> 2019. gada <i>GD</i>
Laika grafiks – pārskatītajā ES ETS noteiktie svarīgākie datumi	A pielikums	A pielikums	
Definīciju saraksts	B pielikums	B pielikums	Ietvertas gan oficiālās definīcijas no ETS direktīvas un <i>FAR</i> , gan arī neformālie paskaidrojumi 2019. gada <i>GD</i>
Saīsinājumu saraksts	C pielikums	C pielikums	